

Yang Sorat ni Paulus adto sang Jamaa sang Banwa ng Roma

Pagpaketigam makapantag sini na Sorat

Si Paulus sangka otaw na Yahodi na baraibada aw maigpit yang pagpangagad sang mga kasogowan ng agama Yahodi. Sang pirmiro, yamadaman yan sang mga kaupdanan nan na Yahodi na yamangintoo kang Isa Almasi kay pagtoo nan na yosopak silan sang agama nilan. Agaw, pyapandakup nan silan antak pamirisoon atawa pamatayun.

Awgaid pagkadro nan sang banwa ng Damaskos antak dakupun yang mga Almasihin disidto, yagapakita si Isa Almasi kanan sikun sang sorga. Sidto na wakto yamaisab yang dumduman ni Paulus aw yagasogod da yan magosiyat na si Isa agaw yang syosogo ng Tohan aw yang Almasi na pipili nan antak maglowas sang kariko ng manosiya. Sang mayninya na pamaagi yamainang si Paulus ng sahabat aw syosogo yan ng Tohan antak magpayapat ng Madyaw na Gogodanun adto sang mga dili ng Yahodi.

Yani na sorat pyapadaa ni Paulus adto sang jamaa sang Roma antak tabangan nan silan sang gawbuk nilan para sang Tohan. Inindowan nan silan makapantag sang katoyowan ng Hokoman ni Nabi Mosa aw yagalaong yan na amponon ng Tohan yang manosiya aw atarimaun nan silan na matorid sabap gaid sang pangintoo kang Isa Almasi. Kay sabap sang ininang ni Isa Almasi pyapakadyaw yang relasyon nilan adto sang Tohan.

Pagsalam

1 ¹Ako yani si Paulus na allang ni Isa Almasi yang yagisorat kamayo. Pipili ako ng Tohan antak mainang ng sahabat aw syosogo nan ako antak magpayapat ng Madyaw na Gogodanun na yagasikun kanan. ²Yani na Madyaw na Gogodanun pyapasad ng Tohan sangaong ona pa pinaagi sang mga nabi aw pyapisorat nan kanilan sang Kitab. ³Yani na Madyaw

na Gogodanun yang makapantag sang kanan Anak na si Isa Almasi. Bain sang pagkamanosiya nan yamaotaw yan na topo ni Soltan Daud. ⁴ Aw bain sang pagkaTohan nan sotti yan kay sabap sang pagkabowi oman nan sikun sang kamatayun pyapakatigam ng Tohan na si Isa Almasi na kanatun Tagallang yang mabarakat na Anak ng Tohan.^a ⁵ Sabap kang Isa Almasi kyakaloyan ako ng Tohan aw yatagan nan ako ng kapatot na mabaoy ng sahabat. Syosogo nan ako sang pagpayapat ng Madyaw na Gogodanun kay antak aon mga otaw sang kariko ng mga bangsa na mangintoo aw mangagad kang Isa Almasi aw antak mabantog yang ngaan nan. ⁶ Kamo oman, kaupdanan kamo ng mga otaw na pipili ng Tohan antak mainang ng sakop ni Isa Almasi.

⁷ Agaw, yagasorat ako sang kariko mayo na yamangintoo kang Isa Almasi ansan sang syodad ng Roma. Dakowa kamo sang pangatayan ng Tohan aw pipili nan kamo antak mainang ng mga otaw na sakop nan.

Pangayoon ko sang Tohan na kanatun Ama na amadawat mayo yang kadyawan aw kalinaw sikun kanan aw sikun oman kang Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Yang Panginsokor ni Paulus

⁸ Ona sang kariko yamanginsokor ako sang Tohan pinaagi kang Isa Almasi sabap sang kariko mayo. Kay abir wain na banwa gyogogod ng mga otaw na yamangintoo kamo kang Isa Almasi. ⁹ Yang Tohan na pyapanganagan ko sikun sang kaiklas ng pangatayan ko pinaagi sang pagpayapat ng Madyaw na Gogodanun makapantag sang kanan Anak yamatigam na yabay ako magdowaa para kamayo. ¹⁰ Yabay ako mangayo-ayo na kong kahanda nan makakaon ako ansan kamayo. ¹¹ Kay dakowa yang karim ko na magakita kita antak mapasawit ko kamayo yang kadyawan ng Tohan na makapatigsun sang pagpangintoo mayo. ¹² Yang karim ko ipasabot na kong makakadto ako kamayo, magatinabangay kita-kamo antak magkatigsun yang pangatayan mayo sabap sang pagpangintoo ko aw magkatigsun oman yang pangatayan ko sabap sang pagpangintoo mayo.

¹³ Mga kalomonan ko, karim ko na katigaman mayo na makapila da ako magdum dum komadto kamayo, awgaid sampay adon aon yagasant sang panaw ko. Karim ko komadto kamayo kay antak aon oman mga otaw ansan kamayo na amadaa ko sang pagpangintoo kang Isa Almasi magonawa sang ininang ko adto sang mga dili ng Yahodi sang kadaigan pa na mga banwa. ¹⁴ Wajib kanak magpayapat sang kariko ng mga otaw,

^a 1:4 Yang pyaglaongan na *Anak ng Tohan* sambok na ngaan atawa titolo para kang Isa Almasi na way labot sang pagpanganak kanan. Yang karim ipasabot sini na titolo na yang kariko ng kinaiya aw kabarakat ng Tohan iyan kang Isa Almasi. Ansini na ayatan yang mana ng mabarakat na *Anak ng Tohan* na yan da yang magadato sang kariko.

yang mga otaw sang syodad aw yang mga otaw sang bokid, yang mga otaw na aon katigam aw yang way katigam.¹⁵ Agaw sagaw, karim ko oman magpayapat ng Madyaw na Gogodanun ansan kamayo sang syodad ng Roma.

¹⁶ Wa ako akasipug magpayapat ng Madyaw na Gogodanun makapantag kang Isa Almasi kay iyan san yang kabarakat ng Tohan paglowas sang kariko ng yamangintoo kanan, ona yang mga Yahodi aw magonawa oman sinyan yang mga dili ng Yahodi. ¹⁷Kay yang Madyaw na Gogodanun yagapakatigam kanatun na amponon aw atarimaun ng Tohan yang manosiya na matorid sabap da gaid sang pagpangintoo sikun sang pukas sampay sang kataposan. Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong, “Sino-sino yang tyatarima ng Tohan na matorid sabap sang pagpangintoo nan, amabowi.”^b

Yang Kariko ng Manosiya Yamakadosa

¹⁸⁻¹⁹ Na, pyapakita da ng Tohan yang kanan kadaman sang mga otaw na way alluk kanan aw yagainang ng kamasiyatan. Mapayag kanilan daw ono yang mapakay katigaman makapantag sang Tohan kay pyapakatigam yan kanilan ng Tohan. Awgaid maskin kyakatigaman nilan yang kabunnaan, wa nilan atagi ng bili awgaid tyatabanon nilan sabap sang maat na mga inang nilan. Agaw, isiksaun silan ng Tohan. ²⁰Bunna na di makita yang Tohan. Awgaid sikun pa sang pagbaoy ng Tohan sang donya, pyapakita nan sang manosiya yang kanan kabarakat na way kataposan kipat sang pagkatohan nan. Mapayag sang manosiya daw sino yang Tohan sabap sang byabaoy nan. Agaw, di silan makapaglaong na way katigam nilan makapantag kanan.

²¹ Sang bunna-bunna, aon katigam nilan makapantag sang Tohan kay kyakatigaman nilan na dait yan bantogen. Awgaid wa nilan abantoga aw wa oman nilan apanginsokori. Agaw, kyakawaan ng kapantagan yang dumduman nilan aw maynang iyan da silan sang kaduguuman na wa da silan makakilaa sang Tohan. ²²Yagalaong silan na matigamay silan, awgaid sang kabunnaan mga sangu kadi silan. ²³Kay yang sysambayangan nilan dili ng Tohan na way kamatayun kondi yang mga barhala na innang nilan na magonawa ng mga otaw na aon kamatayun, aw magonawa oman ng mga langgam, mga ayup kipat sang mga mananap na yagakodong sang lopa.

²⁴ Sabap sinyan pyapasagdan silan ng Tohan sang paginang ng kamasiyatan na kyakkallian nilan. Agaw, yagainang silan ng kadopangan sang kapagonawa nilan na usug atawa bobay. ²⁵Tyatari pundaan nilan yang kabunnaan makapantag sang Tohan aw pyopolian nilan ng dili ng

^b 1:17 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Habakok 2:4.

bunna. Syasambayangan aw pyapangagadan nilan yang byabaoy ng Tohan, awgaid wa nilan asambayangi yang Magbabaoy na yan yang dait pojuun taman sa taman. Amin.

²⁶ Sabap sinyan pyapasagdan silan ng Tohan sang paginang ng kadopangan na kyakanapsowan nilan. Maskin yang kaobayan, wa da silan magapaipid sang kausgan magonawa sang kyakaanadan na pamaagi ng manosiya, awgaid yang kyakkallian da nilan yang kapagonawa nilan na kaobayan. ²⁷Magonawa oman sinyan yang kausgan. Wa da silan magaipid sang kaobayan, awgaid yaganapso da silan sang kapagonawa nilan na kausgan aw yagainang silan ng kadopangan sang parias nilan na usug. Agaw, dait gaid na isiksaun silan ng Tohan sabap sining maat na ininang nilan.

²⁸ Na adon, sabap ng wa nilan atagi ng bili yang katigam makapantag sang Tohan pyapasagdan silan ng Tohan na wa da silan makadumdum ng madyaw. Agaw, yagainang silan ng kamasiyatan na di dait inangun. ²⁹ Yang pangatayan aw dumduman nilan yamapono ng klasi-klasi na kaatan aw kadarowakaan. Yaganapso silan sang kakawasaan aw yamasina silan. Masayun kanilan yang pagpatay aw pagtanam. Yagapanlimbong silan aw yabay silan magniyat ng maat sang kapagonawa nilan. Yanaglinibakay silan ³⁰aw yagapitna sang kapagonawa nilan. Yamadaman silan sang Tohan. Way addat nilan sang kapagonawa nilan, awgaid yagapataas silan ng ginawa nilan aw yanagpangambog silan. Yabay silan manganap ng pamaagi sang paginang ng kaatan aw yosopak silan sang taganak nilan. ³¹Dili ng madyaw yang dumduman nilan aw byabaroba nilan yang mga pasad nilan. Way looy nilan aw way oman kallat nilan sang kapagonawa nilan. ³²Kyatigaman nilan yang hokom ng Tohan na sino-sino yang yagainang ng mayninyan dait siksaun, mana nan na amabuag da yan sang Tohan taman sa taman. Awgaid maskin maynan, pyapadayon nilan yang mga ininang nilan aw yamasowat silan kong aon oman kadaiyan na yagainang ng mayninyan.

Yang Paghokom ng Tohan sang Manosiya

2 ¹Adon, mga kalomonan ko, basin magalaong da kamo na dait siksaun yang mga otaw na yagainang ng mayninyan. Awgaid kong hokoman mayo silan sabap sang maat na ininang nilan, na, yang sarili oman mayo yang hokoman mayo kay yang ininang mayo magonawa sang ininang nilan. Agaw, di kamo makapaglaong na di kamo isiksaun. ²Kyatigaman natun na matorid yang paghokom ng Tohan sang mga otaw na yagainang ng maat. ³Na adon, kong hokoman mayo yang yagainang ng maat, awgaid magonawa kanilan yang ininang mayo, yagadumdum ba kamo na makalikay kamo sang siksa ng Tohan? ⁴Basin yagadumdum kamo na sabap sang dakowa na kadyaw aw pagsabar ng Tohan di nan kamo

isiskaun. Na, sayup yan na dumduman mayo! Wa kadi mayo akatigami na pyapakita ng Tohan yang kadyaw nan kamayo antak makapagtawbat kamo sang mga dosa mayo?

⁵ Awgaid kamo, matigas yang oo mayo aw di kamo magtawbat sang mga dosa mayo. Sabap sinyan kyakadogangan pa yang siksa na apadtung kamayo sang Allaw ng Paghokom. Sinyan na allaw amapayag sang kariko na matorid yang paghokom ng Tohan sang manosiya. ⁶ Kay abausan nan yang kariko ng mga otaw sobay sang ininang nilan. ⁷ Aon mga otaw na yabay maginang ng madyaw kay karim nilan na atagan silan ng Tohan ng kabantog aw dungug sang Allaw na Maori aw amabowi silan taman sa taman. Silan yang atagan ng Tohan ng kinabowi na way kaptosan. ⁸ Awgaid aon oman mga otaw na yang ginawa gaid nilan yang yabay nilan dumdumun. Tyataripundaan nilan yang kabunnaan makapantag sang Tohan aw pyapangagadan nilan yang maskin ono na maat. Sang Allaw na Maori adatungan silan ng kadaman ng Tohan aw isiskaun silan. ⁹ Yang kariko ng mga otaw na yagainang ng maat apakasikotan aw apairapan, ona yang mga Yahodi aw magonawa oman sinyan yang mga dili ng Yahodi. ¹⁰ Awgaid yang kariko na yagainang ng madyaw, atagan silan ng Tohan ng kabantog, dungug aw kalinaw, ona yang mga Yahodi aw magonawa oman sinyan yang mga dili ng Yahodi. ¹¹ Kay yang Tohan way pili.

¹² Yang kariko ng mga otaw na wa akatigam sang Hokoman ni Nabi Mosa,^c isiskaun silan ng Tohan sabap sang mga dosa nilan na way labot yang Hokoman sang paghokom kanilan. Awgaid yang mga Yahodi na yamatigam sang Hokoman, isiskaun silan ng Tohan sabap sang mga dosa nilan sobay sang Hokoman. ¹³ Kay yang mga otaw na atarimaun ng Tohan na matorid dili idtong yamakadungug gaid sang Hokoman, awgaid idtong yamangagad sang yamakasorat sang Hokoman. ¹⁴ Yang mga dili ng Yahodi wa akatigam sang Hokoman na yatag ng Tohan kang Nabi Mosa. Awgaid maskin maynan, pyapangagadan nilan yang kadaigan na mga sogowan sabap ng kyakatigaman nilan sa suud ng pangatayan nilan daw ono yang madyaw. Agaw, maynang iyan kanilan yang Hokoman maskin wa silan atagi ng Hokoman. ¹⁵ Yang ininang nilan yagapakatigam na byubutang ng Tohan sa suud ng pangatayan nilan yang Hokoman nan. Bunna yan kay kyakatigaman nilan sang dumduman nilan daw madyaw atawa maat yang ininang nilan. Kong maat yang ininang nilan, mabugat yang ginawa nilan. Kong madyaw yang ininang nilan, magaan yang ginawa nilan. ¹⁶ Na, sobay sang Madyaw na Gogodanun na pyapayapat ko amapayag yang kariko sinyan sang Allaw na Maori na magahokom da yang

^c 2:12 Yang lasak sang Hokoman yang mga sogowan ng Tohan kipat oman sang mga sogowan ng agama Yahodi.

Tohan sang manosiya pinaagi kang Isa Almasi kay hokoman da nan yang maskin ono na tyatago sa suud ng pangatayan nilan.

Yang mga Yahodi aw yang Hokoman ng Tohan

¹⁷Adon, kamo na mga Yahodi, byabantog mayo yang pagkaYahodi mayo kay pipili kamo ng Tohan na sakop nan. Yasarig kamo na atarimaun kamo ng Tohan sabap ng yatagan nan kamo ng Hokoman. ¹⁸Kyakatigaman mayo daw ono yang karim nan kay yang Hokoman yagapakatigam kamayo daw ono yang dait atawa di dait inangun. ¹⁹Yamakasigoro kamo na aon kapatot mayo pagindo sang mga otaw na maynang bota na wa akatigam sang kabunnaan aw makaatag kamo ng kaamdag-an sang mga otaw na iyan sang kaduguuman. ²⁰Yagadum-dum sagaw kamo na makatowada kamo sang mga otaw na di abay makasabot ng makapantag sang Tohan kipat makapagindo kamo sang mga otaw na maynang isu na kolang pa yang katigam. Maynini yang dumduman mayo sabap ng yatagan kamo ng Hokoman na iyan san yang kariko ng katigam aw kabunnaan. ²¹Awgaid kamo na yagaindo ng kadaigan, wa mayo indowi yang sarili mayo. Yagaindo kamo na di dait mangawat, awgaid yamangawat kamo. ²²Yagalaong oman kamo na di dait magjina, awgaid yagajina oman kamo. Sang kabunnaan, way kallini mayo sang mga bar-hala. Awgaid nanga sa yosuud kamo sang mga pagsasambayangan nilan aw pyapangawat mayo yang mga butang adto sa suud? ²³Yagapaambog kamo kay yatagan kamo ng Tohan ng Hokoman, awgaid pyapakasipugan mayo yang Tohan sabap ng syosopak mayo yang Hokoman. ²⁴Magonawa sinyan yang yamakasorat sang Kitab, laong nan, “Yang mga dili ng Yahodi yagalaong ng maat makapantag sang Tohan sabap kamayo na mga Yahodi.”^d

²⁵Na, kamo na mga Yahodi, yang pagpatoli mayo yang tanda na kamo yang pipili ng Tohan na sakop nan. Kong pangagadan mayo yang Hokoman, dakowa yang kapantagan ng pagpatoli. Awgaid kong sopakun mayo yang Hokoman, magonawa da kamo sang mga otaw na wa akatoli. ²⁶Na adon, yang mga dili ng Yahodi na wa akatoli, kong pyapangagadan nilan yang Hokoman, yang pagtanaw kanilan ng Tohan na magonawa da silan sang mga yamatoli. ²⁷Agaw sagaw, yang mga dili ng Yahodi na wa akatoli awgaid yamangagad sang Hokoman, magalaong silan na kamo na mga Yahodi dait siksaun kay maskin yamatoli kamo aw iyan kamayo yang Hokoman na yamakasorat sang Kitab, syosopak mayo yang Hokoman ng Tohan.

²⁸Adon, sino yang bunna na Yahodi aw ono yang bunna na pagkatali? Yang bunna na Yahodi dili nidtong otaw na yang taganak nan Yahodi

^d 2:24 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 52:5.

atawa aon tanda sang kanan badan na magonawa ng pagtoli. ²⁹ Awgaid yang bunna na Yahodi idtong otaw na yamaisab yang suud ng pangatayan nan. Aw yang bunna na pagkatoli dili ng pagtoli sang badan sobay sang Hokoman kondi yang pagbago ng otaw sabap sang Nyawa ng Tohan. Yang mayninyan na otaw maskin di yan abantongan ng kapagonawa nan na manosiya, abantongan yan ng Tohan.

Yang Kapantagan ng PagkaYahodi

3 ¹Na, kong maynan, basin magalaong da kamo na waa day kapan-tagan ng pagkaYahodi kipat sang pagpatoli nilan. ² Awgaid sang kabunnaan, dakowa yang kapantagan sinyan. Ona-on, yang mga Yahodi yang syasarigan ng Tohan sang kanan pyaglaongan.

³ Na, maskin bunna na yang kadaigan ng mga Yahodi dili ng kasarigan kay wa silan apangagad sang pyaglaongan ng Tohan, di yan karim ipasabot na di otomanun ng Tohan yang pyapasad nan kanilan. ⁴ Kay maskin bakakun yang kariko ng manosiya, kasarigan yang Tohan aw otomanun gaid nan yang pyaglaongan nan. Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Ya Tohan, sang kariko ng pyaglaongan mo amapayag na ikaw matorid.

Di kaw amatalo kay aag matorid yang paghokom mo.”^e

⁵ Na, basin aon magalaong, “Madyaw pa kong magainang kita ng maat antak makita na matorid yang Tohan. Awgaid kong maynan, dili ng matorid yang Tohan kong isiksaun nan kita sabap sang ininang ta na maat.” Na, pilosopo yani na dumduman! ⁶ Di yan mapakay! Kay kong dili ng matorid yang Tohan, way kapatot nan maghokom sang kariko ng manosiya!

⁷ Basin aon oman magalaong, “Kong sabap sang pagkabakakun ko maitika na aag bunna yang pyaglaongan ng Tohan aw akadogangan pa yang kabantog nan, na, nanga sa hokoman pa nan ako sabap kay baradosa ako?” ⁸ Na, kong sobayun natun yani na dumduman, makainang da kita ng maat antak mapayag yang madyaw. Di mapakay! Awgaid aon mga otaw na yagalaong na yan kono yang pyagaindo ko sabap ng karim nilan magsapad kanak. Sigorado na isiksaun silan ng Tohan aw yan yang dait kanilan!

Yang Kariko ng Manosiya Baradosa

⁹ Na adon, ono yang akapaglaong ta? Mas madyaw ba kita na mga Yahodi kaysang mga dili ng Yahodi? Dili! Kay pyagalaong da ta kamo na yang kariko ng manosiya, Yahodi atawa dili ng Yahodi, aag baradosa.

¹⁰ Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

^e 3:4 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 51:4.

- “Way sino-sino na matorid sang pagtanaw ng Tohan, abir isa.
- 11 Way sino-sino na makasabot ng makapantag sang Tohan,
aw way maskin sino na marim matigam daw sino yang Tohan.
- 12 Yang kariko ng manosiya yanagtari kod sang Tohan,
aw yamainang ng way poos.
- Way maskin isa na yagainang ng madyaw.”^f
- 13 “Yang mologwa sikun sang baba nilan poro pagpangilad aw bakak
na magonawa sang bao na mologwa sikun sang kober na way
tabon.”
- “Yang pyaglaongan nilan amakasapad na magonawa ng bisa ng
bila.”^g
- 14 “Yang baba nilan yamapono ng masakit na pyaglaongan aw
pagpaminta.”^h
- 15 “Masayun kanilan yang pagpatay.
- 16 Maskin makain silan kadto, kasamok aw kasapadan yang dyadaa
nilan.
- 17 Wa silan akitigam sang daan ng kalinaw aw way inaddatay nilan.”ⁱ
- 18 “Aw way oman alluk nilan sang Tohan.”^j
- 19 Adon, kyakatigaman natun na yang Hokoman ng Tohan yatag kantaun na mga Yahodi antak pangagadan natun. Awgaid maskin kita na mga Yahodi yamakadosa kay wa kita makatoman sang kariko ng Hokoman. Agaw, way sino-sino na makapaglaong na way dosa nan aw yang kariko ng manosiya dait manobag sang Tohan sang ininang nilan. ²⁰ Idto sagaw, way otaw na amainang ng matorid sang pagtanaw ng Tohan sabap sang pagpangagad sang Hokoman. Awgaid sabap sang Hokoman kyakatigaman natun na baradosa kita.

Yang Pamaagi ng Tohan antak Mainang ng Matorid yang Manosiya

21 Awgaid adon pyapakita da ng Tohan daw ono yang kanan pamaagi antak yang manosiya mainang ng matorid sang pagtanaw nan kay di yan amainang sabap sang pagpangagad sang Hokoman. Pyapakatigam da yan sang syosorat ni Nabi Mosa sang Kitab Tawrat kipat oman sang syosorat ng kadaigan pa na mga nabi. ²² Na adon, yani yang pamaagi ng Tohan na amponon aw atarimaun nan na matorid yang manosiya sabap sang pagpangintoo nilan kang Isa Almasi. Yani yang inangun ng Tohan sang kariko ng yamangintoo kang Isa Almasi, mga Yahodi aw dili ng Yahodi,

^f 3:12 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 14:1-3, Jabor 53:1-3, aw sang Kitab Tawrat, Pagtowada 7:20. ^g 3:13 Yani yang yamakasorat sang Kitab Jabor 5:9 aw Jabor 140:3. ^h 3:14 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 10:7. ⁱ 3:17 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 59:7-8. ^j 3:18 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 36:1.

kay way pyagabidaan nilan. ²³Kay yang kariko ng manosiya yagapakadosa aw yagapakawat sang Tohan kay wa silan makatoman sang kahanda nan kanilan. ²⁴Awgaid sabap sang iklas na looy ng Tohan amponon aw atarimaun nan kita na matorid sabap kang Isa Almasi na yan yang yagallowas kanatun sikun sang mga dosa ta. ²⁵Kay pyapadaa ng Tohan si Isa Almasi adi sang donya antak ipakorban nan yang kanan kinabowi para sang manosiya kay antak mawaa yang kadaman ng Tohan kanilan. Agaw, sabap sang dogo ni Isa Almasi na yoboos sang pagkamatay nan, amponon ng Tohan yang mga dosa ng kariko ng yamangintoo kanan. Ininang yan ng Tohan antak apakita nan sang manosiya na yan matorid. Kay sangaong ona pyagasabaran da gaid nan yang mga dosa ng manosiya aw wa nan silan isiksaa maskin dait silan siksaun. ²⁶Awgaid adon sisiksa da nan yang kadosaan pinaagi sang pagkamatay ni Isa Almasi aw pyapakita da nan na yan matorid. Aw sabap sinyan mapakay na atarimaun nan na matorid yang maskin sino na yamangintoo kang Isa Almasi.

²⁷Na, kong maynan, di kita makapaambog na atarimaun kita ng Tohan sabap sang mga inang ta. Nanga sa? Kay yampon kita ng Tohan aw tyatarima nan kita na matorid dili sabap sang pagpangagad natun sang Hokoman awgaid sabap sang pagpangintoo aw pagpangagad natun kang Isa Almasi. ²⁸Kay yamakasigoro kita na yang manosiya amponon aw atarimaun ng Tohan na matorid sabap gaid sang pagpangintoo kang Isa Almasi aw dili sabap sang pagpangagad sang Hokoman. ²⁹Awgaid basin yagadumduum kamo na yang Tohan, Tohan da gaid ng mga Yahodi. Na, dili yan ng bunna kay yan oman yang Tohan ng mga dili ng Yahodi. ³⁰Kay sambok da yang Tohan ng kariko ng manosiya, aw sambok da yang pamaagi na mainang ng matorid yang manosiya. Kay amponon aw atarimaun ng Tohan na matorid yang maskin sino na yamangintoo kang Isa Almasi, yang mga Yahodi aw dili ng Yahodi. ³¹Na, yagapasabot ba yani na kong mangintoo kita kang Isa Almasi, waa day poos yang Hokoman? Dili! Kay sang kabunnaan, sabap sang pagpangintoo mapakay da natun tomanun yang katoyowan ng Hokoman ng Tohan.

Sambok na Opamaan yang Pagpangintoo ni Nabi Ibrahim

4 ¹Adon, bain kang Nabi Ibrahim na ompo natun na mga Yahodi, ono yang akapaglaong ta makapantag kanan? Nanga sa tyatarima yan ng Tohan na matorid? ²Kong sawpama, tyatarima yan na matorid sabap sang pagpangagad nan sang Hokoman, aon gao ikapaambog nan. Awgaid sang kabunnaan, way ikapaambog nan sang adapana ng Tohan. ³Kay aon yamakasorat sang Kitab na yagalaong, “Si Ibrahim yasarig sang Tohan, aw sabap sang pagsarig nan tyatarima yan na matorid.”^k

^k 4:3 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 15:6.

⁴Adon, atagan ta kamo ng opamaan. Yang otaw na yagagawbuk, osoweldowan. Yang soweldo na amadawat nan di matawag ng pahala, awgaid bayad sang gawbuk nan. ⁵Awgaid tuna yang kaamponan ng Tohan. Kay amponon aw atarimaun nan kita na matorid dili sabap sang mga inang ta, awgaid sabap ng yamangintoo kita sang Tohan na yan yang matigam magpakatorid sang mga baradosa. ⁶Magonawa sinyan yang mana ng pyaglaongan ni Soltan Daud na dakowa yang kadyawan ng otaw na tyatarima ng Tohan na matorid awgaid dili sabap sang mga inang nan. ⁷Laong nan,

“Kadyaw ng ginawa sidtong otaw
na yampon ng Tohan sang mga inang nan na maat aw pyapapas
yang mga dosa nan.

⁸Kadyaw ng ginawa sidtong otaw
na atarimaun ng Tohan na yang kanan dosa di da nan
odumdumun.”¹

⁹Na adon, yaning kaamponan sang mga dosa, amadawat gaid yan ng mga Yahodi na yamatoli? Dili! Amadawat oman yan ng mga dili ng Yahodi na wa akatoli. Kay pyagalaong da ko kamayo na yamakasorat sang Kitab na tyatarima si Nabi Ibrahim ng Tohan na matorid sabap sang pagpangintoo nan. ¹⁰Na, akano pa atarimaa si Nabi Ibrahim ng Tohan na matorid? Sang wakto na tyotoli da yan atawa sang wa pa yan akatoli? Sang kabunnaan, tyatarima yan ng Tohan na matorid sang wa pa yan akatoli. ¹¹Pagkatapos, yagapatoli yan sobay sang sogo kanan ng Tohan aw yang pagtoli yang tanda na tyatarima da yan na matorid sabap sang pagpangintoo nan sang wa pa yan akatoli. Idto sagaw, amatawag si Nabi Ibrahim ng ama^m ng kariko ng mga yamangintoo maskin wa silan akatoli kay tyatarima silan ng Tohan na matorid sabap sang pagpangintoo nilan. ¹²Si Nabi Ibrahim matawag oman ng ama ng mga Yahodi na yamatoli, awgaid dili sabap ng yamatoli silan, awgaid sabap ng yamangintoo oman silan sang Tohan na magonawa ni Nabi Ibrahim sang wakto na wa pa yan akatoli.

Yang Pasad ng Tohan Amadawat sabap sang Pagpangintoo

¹³Sangaong ona yagapasad yang Tohan kang Nabi Ibrahim kipat sang mga topo nan na amadawat nilan yang tibok donya. Maynini yang pasad ng Tohan dili sabap ng yamangagad si Nabi Ibrahim sang Hokoman awgaid sabap ng tyatarima yan na matorid sabap sang pagpangintoo

¹ 4:8 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 32:1-2. ^m 4:11 Yang karim ipasabot sini na pyaglaongan na si Nabi Ibrahim amatawag ng ama ng kariko ng yamangintoo na yan yang opamaan ng kariko nilan aw magonawa gao kanan yang pagpangintoo aw pagsarig nilan sang Tohan.

nan sang Tohan.¹⁴ Na, kong yang pasad ng Tohan para gaid sang mga otaw na yamangagad sang Hokoman, mana nan na way kapantagan yang pagpangintoo sang Tohan aw way oman kapantagan yang kanan pasad.¹⁵ Kay yang Hokoman yang pyagasabapan nanga sa isiksau kita ng Tohan kay way otaw na makatoman sinyan! Awgaid kong way Hokoman, way oman amakasopak sinyan.

¹⁶ Agaw, ininang ng Tohan yang kanan pasad kang Nabi Ibrahim sabap ng yamangintoo yan kanan. Maynan yang ininang ng Tohan antak mapayag na yatag nan yang kanan pasad sabap sang looy nan. Aw sabap sinyan sigorado oman na amadawat yang pyapasad nan ng kariko na amabilang na mga topo ni Nabi Ibrahim na dili gaid ng mga Yahodi na yamasakop sang Hokoman, awgaid yang mga dili ng Yahodi oman na yamangintoo sang Tohan magonawa kang Nabi Ibrahim. Kay si Nabi Ibrahim yang tyatawag na ama ng kariko ng yamangintoo.¹⁷ Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong, “Pipili ta kaw antak mainang ng ama ng madaig na mga bangsa.”¹⁸ Bunna agaw na si Nabi Ibrahim yang kanatun ama sang pagtanaw ng Tohan. Yamangintoo yan sang Tohan na yan yang makabowi sang mga patay aw makabaoy ng maskin ono na wa pa akainang sabap sang pyaglaongan nan.

¹⁸ Yani si Nabi Ibrahim, maskin waa day pagasa nan na kaonan pa yan ng anak, yasarig yan sang Tohan na otomanun nan yang pasad nan kanan. Agaw, sabap sang pagpangintoo nan yamainang yan ng ompo ng kabangsa-bangsaan sobay sang pasad kanan ng Tohan na yagalaong, “Yang kadaig ng mga katopo-topowan mo magaonawa sang kadaig ng mga bitoon sang langit.”¹⁹ Sang wakto na yatagan yan ng Tohan sini na pasad masaid da 100 ka toig yang idad ni Nabi Ibrahim. Kyakatigaman nan na matikadung da yan aw di da yan makapanganak. Kyakatigaman oman nan na yang asawa nan na si Sara di makaanak. Awgaid maskin maynan, wa yan akawaai ng pagsarig sang Tohan.²⁰ Wa yan magadowa-dowa na amatoman pa yang pasad ng Tohan, awgaid yagakatigsun pa yang pagsarig nan aw pyopoji nan yang Tohan.²¹ Bali na kasigorowan nan na sabap sang kabarakat ng Tohan amatoman yang pasad nan kanan.²² Agaw, sabap sang pagsarig nan sang Tohan tyatarima yan na matorid.²³ Yaning yamakasorat sang Kitab na tyatarima yan ng Tohan na matorid yamasorat dili gaid sabap kang Nabi Ibrahim²⁴ awgaid sabap da oman kanatun. Kay magonawa sinyan atari-maun kita ng Tohan na matorid kong mangintoo kita kanan na yan yang yagabowi oman kang Isa na kanatun Tagallang sikun sang kamatayun.²⁵ Yani si Isa, tyotogotan yan ng Tohan na amatay sabap sang mga dosa ta, aw byobowi oman yan ng Tohan antak tarimaun kita na matorid.

ⁿ 4:17 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 17:5.   ^o 4:18 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 15:5.

Yang Pagpakadyaw ng Kanatun Relasyon adto sang Tohan

5 ¹Agaw adon, tyatarima da kita-kamo ng Tohan na matorid sabap sang kanatun pagpangintoo aw pyapakadyaw yang kanatun relasyon adto kanan sabap sang ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang. ²Sabap kanan yakadood kita adto sang Tohan, aw sabap sang kanatun pagpangintoo yakadawat kita sang looy ng Tohan aw matorid da kita sang pagtanaw nan. Agaw, dakowa da yang kasowat ta kay aon kanatun kasigorowan na amakasawit kita sang kabantog ng Tohan adto sang sorga.^p ³Awgaid yamasowat oman kita kong adatungan kita ng mga kasikotan kay sabap sang mga kasikotan matigam kita magsabar. ⁴Na, kong matigam da kita magsabar, idto yang tanda na matigsun yang kanatun pagpangintoo. Aw kong matigsun da yang kanatun pagpangintoo, makasigoro kita na amakasawit kita sang kadyawan ng Tohan adto sang sorga. ⁵Yamakasigoro sagaw kita na amadawat natun yang tyatagadan ta na kadyawan kay sabap sang Nyawa ng Tohan na yatag nan kanatun kyakatigaman natun sa suud ng pangatayan ta na yamalooy yang Tohan kanatun.

⁶Dumduma da gaid mayo daw ono yang kadakowa ng looy ng Tohan kanatun. Kay sangaon way amainang ta antak malowas kita sikun sang mga dosa natun. Awgaid sang wakto na pyagakahanda ng Tohan yagapakamatay yang Almasi para kanatun na mga baradosa. ⁷Mairap da gani magpakamatay para sang otaw na matorid. Awgaid para sang otaw na madyaw, basin aon otaw na andam magpakamatay. ⁸Awgaid yang Almasi yagapakamatay para kanatun-mayo sang wakto na baradosa pa kita. Aw sang mayninyan na pamaagi pyapakita ng Tohan daw ono yang kadakowa ng looy nan kanatun.

⁹Na adon, kay tyatarima da kita-kamo ng Tohan na matorid sabap sang dogo ni Isa Almasi na yoboos sang pagkamatay nan, makasigoro kita na amalowas kita sikun sang kadaman ng Tohan sang Allaw na Maori sabap kang Isa Almasi. ¹⁰Kay sangaon na mga kalaban pa kita ng Tohan pyapakadyaw yang kanatun relasyon adto kanan sabap sang pagkamatay ni Isa Almasi na kanan Anak. Aw adon, sabap ng madyaw da yang kanatun relasyon adto kanan, makasigoro sagaw kita na amalowas kita sikun sang madatung na siksa sabap ng yamabowi oman si Isa Almasi. ¹¹Aw dili gaid inyan, awgaid yamasowat oman kita kay maskin adon kyakaonan da kita ng madyaw na relasyon adto sang Tohan sabap sang ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Si Nabi Adam aw si Isa Almasi

¹²Sangaong ona yagpakadosa si Nabi Adam, aw idto yang pagsogod ng pagpakadosa ng manosiya. Aw yang pagpakadosa nan yagadaa oman ng

---

^p 5:2 Yang kahanda ng Tohan na wa akatoman ng manosiya yamatoman da sabap sang ini-nang ni Isa Almasi. Tanawa sang sura 3:23.

kamatayun sang manosiya. Agaw sagaw, yang kariko ng manosiya adatungan ng kamatayun kay yang kariko nilan yagapakadosa.¹³ Kay maskin sang panahon na wa pa atagan ng Tohan yang Hokoman yagapakadosa da yang manosiya. Awgaid yang dosa nilan di matawag na sopak kay waa pay Hokoman sidto na panahon.¹⁴ Awgaid maskin maynan, yang kariko ng mga otaw yamangkamatay sikun sang panahon ni Nabi Adam sampay da sang panahon ni Nabi Mosa maskin yang dosa nilan dili ng magonawa sang dosa ni Nabi Adam na yosopak sang sogowan ng Tohan. Adon, si Nabi Adam aw yang Almasi na yosonod kanan domatung, aon pagkaonawa nilan kay yang ininang nilan aon resulta para sang kariko ng manosiya.

¹⁵ Awgaid dakowa yang pyagabidaan ng resulta sang ininang nilan. Kay yang kaamponan na atag ng Tohan dili ng magonawa sang dosa na ininang ni Nabi Adam. Kay kong adatungan ng kamatayun yang kariko ng manosiya sabap ng yosopak sang Tohan yang sambok na otaw na magonawa ni Nabi Adam, labaw pa sinyan na amadawat ng manosiya yang looy aw kaamponan ng Tohan sabap sang ininang ng sambok na otaw na magonawa ni Isa Almasi.¹⁶ Na, aon oman isa na pyagabidaan sang atag ng Tohan aw yang dosa na ininang ni Nabi Adam. Kay sabap sang sambok gaid na dosa na ininang ni Nabi Adam pyagahokom da yang kariko ng manosiya na isiksaun. Awgaid tuna yang atag ng Tohan. Kay maskin madaig da yang mga dosa ng manosiya, amponon silan ng Tohan aw atarimaun nan silan na matorid.¹⁷ Na, makita da natun na sabap sang dosa ng sambok na otaw na magonawa ni Nabi Adam yang kariko ng manosiya dait matay. Awgaid labaw pa sinyan yang resulta ng ininang ng sambok na otaw na magonawa ni Isa Almasi. Kay sabap kanan, sino-sino yang yatarima sang dakowa na looy ng Tohan aw sang kaamponan^q na atag nan, amabowi taman sa taman aw amakaupud kang Isa Almasi sang pagdato nan.

¹⁸ Idto sagaw, sabap sang dosa na ininang ng sambok na otaw na magonawa ni Nabi Adam yang kariko ng manosiya pyagahokom ng Tohan na isiksaun. Magonawa oman sinyan, sabap sang matorid na ininang^r ng sambok na otaw na magonawa ni Isa Almasi atarimaun ng Tohan yang manosiya na matorid aw atagan nan silan ng kinabowi na way katapano.^s ¹⁹ Kay sabap ng yosopak sang pyaglaongan ng Tohan yang sambok

^q 5:17 Yang mana ng *kaamponan* ansini na ayatan magonawa ng katoridan. Kay kong amponon yang otaw sang mga dosa nan, amainang yan ng matorid sang pagtanaw ng Tohan.

^r 5:18 Yang *matorid na ininang* ni Isa Almasi yang kanan pagkamatay. Kay si Isa Almasi yamangkun ng dosa ng kariko ng manosiya aw sang kanan pagkamatay sisiksa ng Tohan yang dosa nilan. Ansinyan yamatoman yang matorid na paghokom ng Tohan. ^s 5:18 Yang ininang ni Isa Almasi para sang kariko ng manosiya. Awgaid di yan karim ipasabot na yang kariko ng manosiya amalowas, awgaid silan gaid na yamangintoo aw yadawat ng kaamponan.

na otaw na magonawa ni Nabi Adam, yang kariko ng manosiya yamai-nang ng baradosa. Magonawa oman sinyan, sabap ng yamangagad^t sang Tohan yang sambok na otaw na magonawa ni Isa Almasi, amponon ng Tohan yang manosiya aw atarimaun nan silan na matorid.

²⁰ Adon, yatac ng Tohan yang Hokoman antak makita ng mga manosiya na yosopak silan kanan. Awgaid pagkatigam da nilan sang Hokoman, yagakadaig pa yang mga sopak nilan. Awgaid maskin yagakadaig yang dosa ng manosiya, labaw pa sinyan yang looy ng Tohan kanilan. ²¹ Idto sagaw, yang kariko ng manosiya yamasakop sang kamatayun sabap sang mga dosa nilan. Awgaid sabap sang looy ng Tohan atagan silan ng kinabowi na way kataposan kay amponon silan ng Tohan aw atarimaun nan silan na matorid sabap sang ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Sabap kang Isa Almasi Kyakaonan kita ng Bago na Kinabowi

6 ¹Na, kong maynan, ono yang akapaglaong natun? Madyaw ba aw padayonon ta yang pagpakadosa antak kadogangan pa yang looy ng Tohan kanatun? ²Dili! Di mapakay na magapadayon pa kita sang pagpakadosa kay waa day kapatot kanatun yang dosa! Kay magonawa da kita ng patay na di da makadosa. ³Wa ba mayo akatigami na sang pagsogbo kanatun yagakasambok kita kung Isa Almasi aw sabap sinyan yumupud kita sang kanan pagkamatay? ⁴Agaw sagaw, sabap sang pagsogbo kanatun maynang yamatay aw lyulubung kita upud kung Isa Almasi kay antak magonawa kanan na byobowi oman sabap sang kabarakat ng Tohan na Ama, obowiun oman kita, mana nan na amabago da kita.

⁵ Na, kong yagakasambok kita kung Isa Almasi sang pagkamatay nan, sigorado na magakasambok oman kita kanan sang pagkabowi oman nan. ⁶ Kay kyakatigaman natun na yang dadaan na kinaiya natun lyalansang da adto sang kaoy upud kung Isa Almasi antak waa day karim natun maginang ng maat aw di da kita maallang sang kadosaan. ⁷Kay yang otaw na patay da, waa day kapatot kanan yang dosa.

⁸ Na adon, kay maynang yamatay da kita-kamo upud kung Isa Almasi, yamakasigoro kita na amabowi oman kita upud kanan. ⁹ Kyakatigaman natun na sabap ng byobowi oman si Isa Almasi sikun sang kamatayun, di da yan amatay. Agaw, waa day kapatot kanan yang kamatayun. ¹⁰ Yamatay yan ng makaisa gaid para sang dosa ng manosiya. Awgaid yamabowi oman yan, aw yang kanan kinabowi para gaid sang Tohan. ¹¹ Magonawa sinyan, sabap sang pagkasambok mayo kung Isa Almasi dait na dumdum mayo na yamatay da kamo sang dosa aw yang kinabowi mayo adon para gaid sang Tohan.

---

^t **5:19** Si Isa Almasi yamangagad sang pyagakahanda kanan ng Tohan sampay sang pagkamatay nan para sang manosiya. Tanawa sang Kitab Injil, Pilipi 2:8.

¹² Agaw, ayaw da mayo togoti na magabuut pa yang dosa sang badan mayo na aon kamatayun antak di da mayo pangagadan yang maat na napsو mayo. ¹³ Ayaw mayo gamita yang maskin ono na bain sang badan mayo sang pagpakadosa atawa sang paginang ng maat. Awgaid atag da mayo yang sarili mayo adto sang Tohan kay maynang yamabowi oman kamo sikun sang kamatayun aw yatagan da kamo ng bago na kinabowi. Agaw, gamita mayo yang kariko ng badan mayo sang paginang ng matorid. ¹⁴ Kay adon waa day kapatot kamayo yang dosa sabap ng wa da kamo akasakop sang Hokoman, awgaid yamasakop da kamo sang looy ng Tohan.

Yang Katoridan yang dait Pangagadan

¹⁵ Na adon, kay wa da kita akasakop sang Hokoman kondi sang looy ng Tohan, karim ba yan ipasabot na makapadayon kita sang pagpakadosa? Di mapakay! ¹⁶ Wa kadi mayo akitigami daw sino yang piliun mayo na pangagadan mayo, yan yang amo mayo aw kamo yang mga allang nan? Agaw, kong abay kita magpakadosa, allang kita ng dosa aw yang resulta sinyan na amatay kita aw amabuag kita sang Tohan taman sa taman. Awgaid kong pangagadan natun yang Tohan, allang kita ng Tohan aw yang resulta sinyan na amainang kita ng matorid sang pagtanaw nan. ¹⁷ Dakowa yang panginsokor ko sang Tohan kay maskin sangaon mga allang kamo ng dosa, adon di da! Kay adon iklas yang pagpangagad mayo sang bunna na indowan na pyagaindo nami kamayo. ¹⁸ Yamalowas da kamo sikun sang dosa aw yang katoridan da yang pyapangagadan mayo.

¹⁹ Gyagamit ko yang pasombingay ng allang aw amo antak madari mayo masabot daw ono yang karim ko ipasabot. Sangaon gyagamit mayo yang badan mayo sang paginang ng maskin ono na maat aw masiyat. Aw yang resulta sinyan na wa da kamo makaondang ng paginang ng maat. Agaw, maynang mga allang da kamo ng dosa. Awgaid adon, dait na atag mayo yang kinabowi mayo adto sang Tohan aw pangagadan mayo yang kadyawan na maynang mga allang da kamo ng katoridan. Aw yang resulta sinyan yang pagkasotti mayo. ²⁰ Sangaong mga allang pa kamo ng dosa, mawat sang dumduman mayo yang paginang ng matorid. ²¹ Na, sidto na wakto ono kadi yang kadyawan na yamakamang mayo sang mga inang na kyakasipug da mayo adon? Waa! Kay yang resulta sidtong mga inang mayo yang kamatayun na yan yang pagbuag sang Tohan taman sa taman. ²² Awgaid adon yamalowas da kamo sikun sang dosa aw mga allang da kamo ng Tohan. Yang resulta sinyan yang pagkasotti mayo, aw sang orian amadawat mayo yang kinabowi na way kataposan. ²³ Kay yang bayad sang kadosaan yang kamatayun. Awgaid yang atag ng Tohan yang kinabowi na way kataposan sabap kang Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Wa da kita Akasakop sang Hokoman ni Nabi Mosa

7 ¹Mga kalomonan ko, yamakasigoro ako na makasabot kamo sini na pagalaong ko kamayo kay yamatigam kamo sang hokoman. Agaw, kyakatigaman mayo na yang otaw sakop gaid sang hokoman mintras bowi pa yan. ²Sawpama, magonawa yan sang sambok na bobay na aon kanan bana. Sobay sang hokoman di mapakay na amaminyo oman yang bobay mintras bowi pa yang kanan bana. Awgaid kong patay da yang kanan bana, waa day kapatot kanan yang hokoman ng kaminyoon aw amakabana da oman yan. ³Na, kong magabana oman inyan na bobay mintras bowi pa yang kanan bana, magajina da yan. Awgaid kong patay da yang kanan bana, waa day kapatot kanan yang hokoman ng kaminyoon aw di yan magajina maskin magabana da oman yan.

⁴Magonawa oman sinyan, mga kalomonan ko, yang kabutang mayo. Waa day kapatot kamayo yang Hokoman ni Nabi Mosa kay maynang yamatay da kamo upud sang Almasi. Agaw adon, sakop da kamo ni Isa Almasi na yamabowi oman sikun sang kamatayun. Yamainang yani antak makainang da kita ng kadyawan para sang Tohan. ⁵Kay sangaon na yamangagad pa kita sang dadaan na kinaiya natun, yang maat na napso da gaid yang pyapangagadan ta. Aw sabap sang Hokoman yagakadakowa pa kadi yang napso natun sang paginang ng maat. Agaw, yang resulta sidtong mga inang ta yang kamatayun na magonawa ng pagbuag sang Tohan taman sa taman. ⁶Awgaid adon, sabap ng yamatay da kita upud kang Isa Almasi, waa day kapatot kanatun yang Hokoman na yagaallang kanatun sangaon. Agaw, yang pagpangagad natun sang Tohan di da ng magonawa sangaon na yamangagad pa kita sang yamakasorat sang Hokoman. Awgaid adon, bago da yang pamaagi ng pagpangagad natun sang Tohan kay tyatabangan da kita ng Nyawa nan.

Yang Katoyowan ng Hokoman ni Nabi Mosa

⁷Na, kong maynan, basin magalaong da kamo na maat kadi yang Hokoman. Dili! Dili ng Hokoman yang pyagasabapan ng dosa, kondi yang Hokoman yang yagapakatigam kanatun daw ono yang dosa. Sawpama, kong wa magalaong yang Hokoman na di dait magnapso sang kabtangan ng kadaigan,^u wa ako akatigam na dosa kadi yang magnapso sang kabtangan ng kadaigan. ⁸Awgaid pagkatigam ko sang pyaglaongan ng Hokoman, kyakadogangan pa yang napso ko sabap ng baradosa ako. Agaw sagaw, kong way Hokoman, di natun katigaman na dosa kadi yang ininang ta. ⁹Sangaon na way katigam ko sang Hokoman, yagadumdum ako na madyaw ako aw way dosa ko. Awgaid pagkatigam ko sang ka-

^u 7:7 Yani na sogowan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pagpanaw 20:17.

sogowan, kikita ko na baradosa kadi ako ¹⁰aw pyagahokom da ako na amatay. Na, yang Hokoman yatag ng Tohan kanatun antak kaonan kita ng kinabowi na way kataposan. Awgaid sabap ng wa ko akapangagadi yang Hokoman, pyagahokom da ako na amatay aw amabuag sang Tohan taman sa taman.^v ¹¹Agaw, sabap sang dosa na idi kanak yamailad ako kay pagtoo ko na akaonan ako ng kinabowi sabap sang pagpangagad sang Hokoman. Awgaid sang kabunnaan, sabap ng syosopak ko yang Hokoman, pyagahokom da ako na amatay aw amabuag sang Tohan.

¹² Awgaid yang Hokoman na yatag ng Tohan matorid, aw yang kariko ng mga kasogowan nan matorid aw madyaw. ¹³Na, kong maynan, yaga-pasabot ba yani na yang Hokoman na madyaw yang pyagasabapan daw nanga sa pyagahokom ako na amabuag sang Tohan? Dili! Yang pyagasabapan yang dosa! Kay sabap sang Hokoman kikita ko na baradosa ako aw dait ako hokomon na isiskaun. Agaw, sabap sang Hokoman akatigaman natun daw ono sagaw yang kaat ng dosa.

Yagadowa-dowa yang Dumdu man ng Manosiya

¹⁴Na, kyakatigaman natun na yang Hokoman sikun sang Tohan. Awgaid ako, manosiya gaid ako na yagapakainang ng dosa. ¹⁵Wa ako makasabot sang sarili ko kay yang madyaw na karim ko inangun, di ko mainang. Awgaid yang maat na di ko karim inangun, yan yang ininang ko. ¹⁶Na, kong wa ako akallini sang ininang ko na maat, mana nan na yakaoyon ako na madyaw yang Hokoman. ¹⁷Na, maskin di ko karim maginang ng maat, ininang ko yan sabap sang dosa na idi sa suud ng pangatayan ko. ¹⁸Kyakatigaman ko na yang kinaiya ko na manosiya baradosa aw way madyaw na yagauya adi sa suud ng pangatayan ko. Kay maskin karim ko maginang ng madyaw, di ko yan mainang. ¹⁹Kay yang ininang ko dili nidtong madyaw na karim ko gao inangun, awgaid yang maat na di ko karim inangun. ²⁰Na, kong yang maat na di ko karim inangun yang yabay ko inangun, mana nan na dili ako yang yagabuut maginang sinyan kondi yang dosa na idi kanak.

²¹Agaw, yani yang kikita ko. Maskin karim ko maginang ng madyaw, yang maat da gaid yang ininang ko. ²²Sa suud ng dumdu man ko dakowa yang karim ko mangagad sang Hokoman ng Tohan. ²³Awgaid maynang yamapugus ako maginang ng maat na sopak sang dumdu man ko. Agaw, maynang yamapiriso ako ng baradosa na kinaiya ko. ²⁴Astaga! Kallat sa yang kabutang ko! Sino kowaw yang amakatabang kanak na amalowas

^v **7:10** Yang pagbuag ng manosiya sang Tohan yang bunna na kamatayun. Sang orian, narka yang adatungan ng manosiya na yamabuag sang Tohan. Awgaid maskin yang pag-kamatay adi sang donya apil oman sang siksa ng Tohan sang manosiya. Tanawa sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 3:3.

ako sikun sining baradosa na kinaiya ko na magadaa kanak adto sang kamatayun? ²⁵ Sokor sang Tohan kay tyatabangan nan ako aw sabap sang ininang ni Isa Almasi na kanatun Tagallang yamalowas ako!

Idto sagaw, sa suud ng dumduman ko karim ko mangagad sang Hokoman ng Tohan, awgaid sabap sang baradosa na kinaiya ko magpakadosa ako.

Yang Otaw na Pyagabuutan ng Nyawa ng Tohan

8 ¹Na adon, yang mga yagakasambok kang Isa Almasi di da hokomon na isiksaun. ²Kay sabap sang pagkasambok natun kang Isa Almasi yamasakop da kita sang Nyawa ng Tohan na yagaatag kanatun ng kina-bowi. Agaw, yamalowas da kita sikun sang kapatot ng dosa na magadaa kanatun adto sang kamatayun. ³Yang Hokoman wa makalowas kanatun sikun sang dosa kay manosiya gaid kita na baradosa na di makatoman sang Hokoman. Awgaid yang wa akainang ng Hokoman, ininang da ng Tohan. Kay syosogo nan yang kanan Anak adi sang donya sang lawas ng manosiya antak mainang yan ng korban para sang kadosaan ng manosiya. Aw sang pagkamatay ni Isa Almasi yokoman da ng Tohan yang dosa sa suud ng lawas ng manosiya. ⁴Ininang yani ng Tohan antak yang katoridan na pyagasogo sang Hokoman matoman adi kanatun na wa da kita apangagad sang kanatun napso awgaid sang Nyawa ng Tohan.

⁵Kay yang mga otaw na yamangagad sang napso nilan, way lain na dyudumduum nilan yatabiya yang paginang ng kyakanapsowan nilan. Awgaid yang mga otaw na yamangagad sang Nyawa ng Tohan, yang yabay nilan dumdumun yang paginang ng karim ng Nyawa ng Tohan. ⁶Kong yang otaw abay gaid magpadaa sang napso nan, yang resulta sinyan yang kamatayun na magonawa ng pagbuag sang Tohan taman sa taman. Awgaid kong pyagabuutan yan ng Nyawa ng Tohan, akaonan yan ng kalinaw sa suud ng pangatayan nan aw atagan yan ng kinabowi na way katapsan. ⁷Kontra ng Tohan yang otaw na abay gaid magpadaa sang napso nan kay di nan pangagadan yang Hokoman ng Tohan. Aw sang kabunnaan, di oman nan mapakay pangagadan. ⁸Agaw, sino-sino yang magpadaa sang napso nan, di yan amakasowat sang Tohan.

⁹Awgaid kamo, wa da kamo magapadaa sang napso mayo, awgaid pyagabuutan da kamo ng Nyawa ng Tohan kong bunna na iyan kamayo yang Nyawa nan. Aw sino-sino yang waa ansang pangatayan nan yang Nyawa ng Tohan na yatag ng Almasi, di yan sakop ng Almasi. ¹⁰Awgaid kong iyan kamayo yang Almasi, maskin amatay yang badan mayo sabap sang dosa,^w bowi yang nyawa mayo kay tyatarima da kamo ng Tohan na mato-

---

^w **8:10** Yang kariko ng manosiya amatay kay yang kamatayun yang hokom atawa siksa ng Tohan sang dosa. Dogang pa sinyan, yang mga otaw na wa apangintoo, adatungan silan ng ikadowa na kamatayun na yan yang siksa adto sang narka.

rid. ¹¹Bunna sagaw, kong iyan kamayo yang Nyawa ng Tohan na yan yang yagabowi oman kang Isa Almasi, obowiun oman nan yang badan mayo na aon kamatayun sabap sang kabarakat ng kanan Nyawa na iyan kamayo.

¹²Idto sagaw, mga kalomonan ko, waa day kapatot kanatun yang napso na pangagadan pa natun. ¹³Kay kong pangagadan mayo yang napso mayo, yang resulta sinyan yang kamatayun na magonawa ng pagbuag sang Tohan taman sa taman. Awgaid kong sabap sang tabang ng Nyawa ng Tohan atarikodan mayo yang mga inang mayo na maat, atagan kamo ng kinabowi na way kataposan. ¹⁴Kay yang kariko ng mga otaw na pyagabuutan ng Nyawa ng Tohan, silan yang mga anak ng Tohan. ¹⁵Agaw, di kinaanglan na amalluk pa kamo sang Tohan na magonawa ng allang na yamalluk sang kanan amo. Kay yatagan kamo ng Tohan ng kanan Nyawa antak mainang kamo ng mga anak nan. Aw sabap sang Nyawa ng Tohan na idi kanatun matawag da natun yang Tohan na kanatun Ama. ¹⁶Yang Nyawa ng Tohan yang yagasaksi sa suud ng kanatun pangatayan na kita bunna na mga anak ng Tohan. ¹⁷Na adon, sabap ng mga anak da kita ng Tohan, sang Allaw na Maori amadawat natun yang kadyawan na tyatagan ng Tohan para sang mga anak nan. Aw amadawat natun yani na kadyawan upud sang Almasi. Kay kong yamagi kita adon ng mga kasikotan na magonawa sang kyakaagian ng Almasi, amakasawit oman kita sang kabantog nan adto sang sorga.

Yang Tyatagadan natun na Kadyawan

¹⁸Bain kanak, yang mga kasikotan na kyakaagian natun adon, bali waa gaid kong iparias natun sang kadyawan na amadawat natun sang madatung na allaw. ¹⁹Maskin yang kariko ng byabaoy ng Tohan, bali na pagtagad sang madatung na allaw na apakita da ng Tohan daw ono yang kabutang natun na mga anak nan. ²⁰Kay yang kariko ng byabaoy kyakaawan ng kapantagan.^x Yani yang kyakatamanan ng lasak sang donya dili sabap sang karim ng byabaoy, awgaid kay idto yang kahanda ng Tohan. Awgaid aon oman yamabilin na kasigorowan ²¹na sang madatung na al-law di da amadonot yang maskin ono na byabaoy aw amadyaw da yang kabutang sinyan na magonawa sang madyaw na kabutang ng mga anak ng Tohan.

²²Kyakatigaman natun na sikun pa sangaong ona sampay da adon yang kariko ng byabaoy ng Tohan yamagi ng kairap magonawa ng bobay na yagapamati. ²³Aw dili gaid inyan, kondi kita oman yang yamagi ng kai-rap. Maskin yatagan da kita ng Nyawa ng Tohan na yan magonawa ng ona na kadyawan sikun sang kariko ng kadyawan na amadawat pa natun,

---

^x 8:20 Yang kariko ng byabaoy yadatungan ng siksa sidtong wakto na sisiksa ng Tohan si Nabi Adam sabap ng yagapakadosa yan. Tanawa sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 3:17-19.

yamagi pa kita ng kasikotan sarta yagatagad kita sang allaw na atagan da kita ng Tohan ng bago na badan. Aw ansinyan amakomplito da yang pagtarima nan kanatun na mga anak nan.²⁴ Aw idto yang tyatagadan ta sikun pa sidtong wakto na yamalowas kita. Na, kong dyadawat da natun yang tyatagadan ta, di da kinaanglan magtagad. Kay sino yang magata-gad pa kong yamadawat da nan yang tyatagadan nan?²⁵ Awgaid sabap ng wa pa natun akadawat yang tyatagadan ta, apadayonon natun yang pagtagad sinyan na aon pagsabar.

²⁶Na, dili gaid ng kanatun pagsarig na aon amadawat natun na kadyawan yang yatabang kanatun antak makasarab kita ng kasikotan, awgaid yang Nyawa ng Tohan oman yatabang kanatun sang kaloya ta. Kay kong magadowaa kita, di kita matigam daw ono yang dait natun paglaong adto sang Tohan. Awgaid yang Nyawa ng Tohan yang amangayo-ayo adto sang Tohan para kanatun sang pyaglaongan na di malitok ng manosiya.²⁷Aw yang Tohan na yamatigam sang kariko na iyan sa suud ng kanatun pangatayan yamatigam oman daw ono yang iyan sang dumduman ng Nyawa ng Tohan. Kay maskin ono yang apangayoon ng Nyawa ng Tohan para sang mga otaw na sakop nan mosobay sang karim ng Tohan.

²⁸Kyakatigaman natun na maskin ono yang amaitabo amainang ng kadyawan para sang mga otaw na yagapakadakowa sang Tohan sang kanilang pangatayan na silan yang mga pipili nan sobay sang kahanda nan.²⁹Kay sikun pa sangaong ona kyakatigaman da ng Tohan daw sino yang amainang ng mga anak nan aw pyagakahanda nan silan na magaonawa sang kanan Anak na si Isa Almasi antak yan da yang labaw sang kariko natun na mga lomon nan.³⁰Na, idtong mga pyagakahanda nan sikun pa sangaong ona pipili oman nan antak mangagad kanan. Aw idtong mga pipili nan tyatarima nan na matorid, aw idtong mga tyatarima nan na matorid yamakasawit sang kanan kabantog.

Yang Looy ng Tohan

³¹Na adon, ono pa yang akapaglaong ta makapantag sini na mga butang? Kong yang Tohan yang yatabang kanatun, way gaid amakalopig kanatun!³²Wa nan pagatuguan yang tamisa nan na Anak awgaid tyotogtan nan na amatay sabap sang kariko natun-mayo. Aw sabap ng yatag da nan kanatun yang kanan Anak, makasigoro kita na atag oman nan kanatun yang kariko ng mga butang.³³Na, sino kadi yang makaoman kanatun-mayo na mga pinili ng Tohan? Waa! Kay yang Tohan mismo yang yagalaong na tyatarima da nan kita na matorid.³⁴Way maskin sino oman yang makapaglaong na dait kita siksaun kay si Isa Almasi yang yamang-kun sang kanatun siksa sang pagkamatay nan. Aw dili gaid inyan kondi byobowi oman yan sikun sang kamatayun aw adto da yan sang sorga apit sang karinto ng Tohan, aw yamangayo-ayo yan adto sang Tohan para ka-

natun. ³⁵Na, ono pa kowaw yang makapagbuag kanatun sikun sang looy ng Almasi? Waa! Maskin amagi pa kita ng kasigpitán aw kairapan, atawa apakasikotan kita ng kadaigan pa na mga otaw, di karim ipasabot na way looy kanatun ng Almasi. Kong yamagutum kita atawa waa day apandagon ta, maskin iyan kita sang delikado na kabutang atawa apatayun kita, di amawaa yang looy ng Almasi kanatun. ³⁶Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Ya Tohan, sabap sang pagpangintoo nami kanmo apatayun da gao kami.

Magonawa da kami sang mga karniro na osobariun.”^y

³⁷Na, maskin maynan yang akaagian natun, kita oman yang amakadaog sabap sang tabang ni Isa Almasi na yamalooy kanatun. ³⁸Kay yamakasigoro ako na way gaid makapagbuag kanatun-mayo sikun sang looy ng Tohan. Maskin bowi pa kita atawa apatayun kita, iyan pa yang looy nan kanatun. Maskin yang mga malaikat atawa saytan, atawa yang kadaigan pa na aon kapatot, maskin yang mga pangitabo adon na wakto atawa sang madatung pa na mga allaw, ³⁹maskin yang adto sa taas ng langit atawa sang saad ng lopa, maskin ono na byabaoy ng Tohan, way makapagbuag kanatun sikun sang looy ng Tohan na pyapakita nan kanatun sabap kang Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Yang Pagpili ng Tohan sang Bangsa Israil

9 ¹Na adon, aon pagalaong ko kamayo, aw yani na pagalaong ko aag bunna. Saksi ko yang Almasi na di ako mamakak. Aw saksi ko oman yang Nyawa ng Tohan na mapoti yang pangatayan ko kong magalaong ako na ²bali na kabugat ng ginawa ko aw di amawaa yang kasakit ng pangatayan ko ³sabap sang mga kalomonan ko na magonawa ko na bangsa Israil na wa apangintoo sang Almasi. Kong mapakay pa gaid, ako da gao yang mapitas sang Almasi aw masiksa adto sang narka antak silan malowas. ⁴Kay yang mga bangsa Israil^z yang pipili ng Tohan na sakop nan. Silan yang tyatarima nan na mga anak nan aw pyapakitaan nan silan sang kanan kabarakat. Aon mga pyagapasadan na ininang ng Tohan adto kanilan aw yatagan nan silan ng kanan Hokoman. Pyapakati-gam nan silan sang bunna na pamaagi ng pagibada aw madaig yang mga pasad nan kanilan. ⁵Yang mga kaompowan nilan na magonawa ni Nabi Ibrahim, si Isahak aw si Yakob, barapantag na mga otaw sangaong ona. Aw maskin yang Almasi topo oman nilan pagkaotaw nan adi sang donya.

---

^y 8:36 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 44:22. ^z 9:4 Yang *mga bangsa Israil* yang mga katopo-topowan ni Yakob. Yang kanan ngaan kyakambiyowan ng Tohan sang ngaan na Israil. Pagkatapos san gyagamit yang ngaan na Israil sang tibok tribo atawa bangsa nilan. Tanawa sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 32:28.

Aw yan yang Tohan na yagadato sang kariko. Dait yan pojijn taman sa taman! Amin.

⁶Na, maskin madaig yang mga bangsa Israil na wa apangintoo sang Almasi di yan karim ipasabot na wa otomana ng Tohan yang kanan pasad sang sakop nan. Kay dait natun katigaman na dili ng kariko ng mga topo ni Israil bunna na mga bangsa Israil, mana nan na sakop ng Tohan. ⁷Aw dili ng kariko ng mga anak ni Nabi Ibrahim bunna na mga topo nan. Kay yagalaong yang Tohan kang Nabi Ibrahim, “Yang mga anak da gaid ni Isahak yang amadawat ko na mga topo mo.”^a ⁸Yang mana sinyan na di adawatun ng Tohan na mga anak nan yang kariko ng mga anak ni Nabi Ibrahim, kondi yang mga anak da gaid ni Isahak na yan yang anak ni Nabi Ibrahim na pyapasad kanan ng Tohan. Silan gaid yang bunna na mga topo ni Nabi Ibrahim. ⁹Kay yani yang pasad ng Tohan kang Nabi Ibrahim, laong nan, “Magonawa sang pyaglaongan ko magabarik ako adi sonod na toig, aw sinyan na wakto kaotawan da si Sara ng anak na usug.”^b

¹⁰Na adon, dili gaid ingidto yang yagapakita daw monono yang pagpili ng Tohan sang manosiya, awgaid mapayag da oman yan sang yamaitabo sang mga anak na kambal ni Ribika, na sambok da yang ama nilan na yan yang ompo natun na si Isahak. ¹¹⁻¹²Kay sang wakto na wa pa akaotaw yang dowangka isu aw waa pay ininang nilan na madyaw atawa maat, pyagalaong da si Ribika ng Tohan, laong nan, “Yang anak mo na mangod yang magapasonod sang magowang nan.”^c Yani na pyaglaongan ng Tohan yagapakita na yang pagpili nan sang manosiya dili sabap sang mga inang nilan, awgaid sabap sang pyagakahanda nan. ¹³Yani oman yang mana sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong, “Si Yakob kyakal-linian ko, awgaid si Isaw tyataripundaan ko.”^d

¹⁴Na, kong maynan, makapaglaong ba kita na dili ng matorid yang ininang ng Tohan? Dili! ¹⁵Kay maynini yang pyaglaongan ng Tohan kang Nabi Mosa, laong nan,

“Akallatan ko daw sino yang karim ko kallatan.

Aw akaloyan ko daw sino yang karim ko kaloyan.”^e

¹⁶Agaw, makita da natun na amadawat natun yang kadyawan ng Tohan dili sabap sang karim atawa sabap sang pagpaningkamot ta, awgaid sabap sang looy nan. ¹⁷Kay yamakasorat oman sang Kitab na yagalaong yang Tohan sang soltan sang Misir, “Ininang ta kaw ng soltan antak sa-

^a 9:7 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 21:12. ^b 9:9 Yang anak na yamaotaw sabap sang pasad ng Tohan si Isahak. Tanawa sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 18:10 aw 14. ^c 9:11-12 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 25:23. ^d 9:13 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Malaki 1:2-3. ^e 9:15 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pagpanaw 33:19.

bap kanmo apakita ko yang kanak kabarakat aw antak apayapat sang kariko ng mga banwa adi sang donya daw sino ako.”^f ¹⁸Agaw, katigaman da natun na akaloyan ng Tohan daw sino yang karim nan kaloyan, aw apatigasun nan yang pangatayan ng otaw na karim nan patigasun.

¹⁹Na, basin aon otaw ansan kamayo na magalaong kanak, “Kong maynan, nanga sa abasuun pa kita ng Tohan? Way sino-sino na makasopak sang karim nan!” ²⁰Awgaid yani yang tobag ko kanan. Sino kaw na magalalis kaw sang Tohan? Manosiya pa kaw gaid. Aon bay banga na yagalaong sang yagainang kanan, “Nanga sa maynini yang paginang mo kanak?”^g ²¹Dili! Kay yang yagainang ng banga, yan yang makabuut daw ono yang inangun nan. Sikun sang sambok na masa ng lopa mapakay nan inangun yang dowangka klasi na banga, yang isa sang barapantag na paggamit, yang isa oman sang pangallaw-allaw na paggamit.

²²Magonawa sinyan yang ininang ng Tohan. Karim gao nan apakita yang kanan kabarakat aw kadaman sang mga otaw na yagapakadosa, awgaid pyagasabaran mona nan yang kaatan nilan maskin dait silan siksaun. ²³Ininang yani ng Tohan kay karim oman nan apakita yang bali na kadyaw nan sang mga otaw na kyakallatan nan. Sikun pa sangaong ona pyagakahanda nan silan na amakasawit sang kanan kabantog adto sang sorga. ²⁴Na, kita-kamo yang mga otaw na pyagakahanda nan sinyan, aw pipili nan kita dili gaid sikun sang mga Yahodi kondi sikun oman sang mga dili ng Yahodi. ²⁵Magonawa yan sang pyaglaongan ng Tohan na syosorat ni Nabi Hosiyas, laong nan,

“Yang mga otaw na sangaon dili ng sakop ko, atarimaun da ko na sakop ko.

Aw yang mga otaw na wa ko akallinii, atawagun da ko mga pasaya ko.”^h

²⁶Yagalaong oman yang Tohan,

“Yang mga otaw na pyagalaong ko sangaon na dili silan ng sakop ko,

pagatawagun da silan na mga anak ng bowi na Tohan.”ⁱ

²⁷Awgaid makapantag sang mga bangsa Israil aon syosorat ni Nabi Isayas na yagalaong,

“Maskin magonawa sang bowangin sang baybay yang kadaig ng mga bangsa Israil,
tagbi gaid kanilan yang amalowas.

^f **9:17** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pagpanaw 9:16. Tanawa oman sang Kitab Tawrat, Yossa 2:10-11 aw 9:9. ^g **9:20** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 29:16 aw 45:9. ^h **9:25** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Hosiyas 2:23. ⁱ **9:26** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Hosiyas 1:10.

- ²⁸ Kay madari da domatung yang wakto na hokoman da ng Tohan yang mga otaw adi sang donya.”^j
- ²⁹ Aw aon oman pyagatagna ni Nabi Isayas sangaon na yagalaong, “Kong wa otogoti ng Tohan na Labi na Mabarakat na aon pay yamabilin kanatun na mga Yahodi, yamawaa da gao kita na magonawa sang mga otaw sang banwa ng Sodom aw Gomora.”^k

Makapantag sang mga Yahodi na wa Apangintoo kung Isa Almasi

³⁰ Na, ono da kowaw yang karim ko ipasabot sinyan? Yang karim ko ipasabot na yang mga dili ng Yahodi, maskin wa silan apaningkamot na amainang ng matorid, tyatarima silan ng Tohan na matorid sabap ng yamangintoo silan kang Isa Almasi. ³¹ Awgaid yang mga Yahodi na yamaningkamot na amainang ng matorid sabap sang pagpangagad sang Hokoman, wa silan atarimaan na matorid. ³² Nanga sa? Kay yamaningkamot silan na amainang ng matorid sabap sang madyaw na mga inang nilan, aw dili sabap sang pagpangintoo. Agaw yamalogso silan sang “bato na akalogsowan” na yan si Isa Almasi. Aw yamalogso silan kay wa silan apangintoo kanan. ³³ Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Tanawa, adto sang syodad ng Siyon byubutang ko yang sambok na bato^l na yan yang akalogsowan ng mga otaw.

Awgaid sino-sino yang yamangintoo kanan, di akasipugan.”^m

10 ¹ Mga kalomonan ko, dakowa yang karim ko na yang mga kaponawa ko na Yahodi amalowas aw amasorga. Aw yan sagaw yang pyapangayo ko sang Tohan. ² Makapangimunna ako na baraibada silan, awgaid yang pagpangagad nilan sang Tohan wa magasobay sang insakto na pamaagi. ³ Kay wa silan akitigam daw ono yang pamaagi ng Tohan na amponon aw atarimaun nan yang manosiya na matorid. Sabap sinyan ininang nilan yang sarili nilan na pamaagi, aw wa silan apangagad sang pamaagi ng Tohan. ⁴ Wa silan akasabot na sabap sang Almasi yamatoman aw yamatapos da yang Hokoman.ⁿ Agaw, sino-sino yang yamangintoo kanan amponon ng Tohan aw atarimaun nan na matorid.

---

^j 9:28 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 10:22-23. ^k 9:29 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 1:9. Yang makapantag sang *Sodom aw Gomora* mabatya sang Kitab Tawrat, Tagna Donya 19:24-29. ^l 9:33 Yang bato pasombingay na pyaglaongan para kang Isa Almasi. Sino-sino yang amalogso sabap sini na bato, silan yang mga otaw na di amangintoo kanan. ^m 9:33 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 8:14 aw 28:16. ⁿ 10:4 Yang mana sini na pyaglaongan na *sabap sang Almasi yamatoman aw yamatapos yang Hokoman* na disti sang pagdatung ng Almasi aw sabap sang pagkamatay nan para sang dosa ng manosiya, yamaklaro na yang pagpangagad sang Hokoman dili ng pamaagi antak tarimaun ng Tohan yang manosiya na matorid.

Yang Kalowasan para sang Kariko ng Manosiya

⁵ Maynini yang syosorat ni Nabi Mosa makapantag sang mga otaw na amainang ng matorid sabap sang pagpangagad sang Hokoman, laong nan, “Sino-sino yang motoman sang kariko ng mga sogowan sang Hokoman, amabowi.”^o ⁶ Awgaid maynini yang yamakasorat sang Kitab makapantag sang mga otaw na amainang ng matorid sabap sang pagpangintoo, laong nan, “Ayaw kamo magdumdum na kinaanglan na aon komadto sang sorga,” mana nan antak pakaniun yang Almasi. ⁷ “Ayaw oman kamo magdumdum na kinaanglan na aon komawas adto sang saad ng lopa,” mana nan antak kamangun yang Almasi sikun sang mga patay. ⁸ Kay yamakasorat sang Kitab, “Yang Pyaglaongan ng Tohan masaid kanmo kay iyan yan sang baba mo aw sang pangatayan mo.”^p Na, yan na pyaglaongan yang makapantag sang pagpangintoo kang Isa Almasi, aw idto yang pyagaosiyat nami. ⁹ Kong magalaong kaw na si Isa yang Tagallang, yang Dato na Labi na Mabarakat, aw iklas yang pagpangintoo mo na byobowi oman yan ng Tohan, amalowas kaw sikun sang mga dosa mo aw amasorga kaw. ¹⁰ Kay amponon aw atarimaun ng Tohan na matorid yang sino-sino na iklas yang pagpangintoo nilan. Aw sabap sang pag-laong nilan na yamangintoo silan, amalowas silan. ¹¹ Kay yagalaong yang Kitab, “Sino-sino yang yamangintoo kanan, di akasipugan.”^q ¹² Yani na pasad para sang kariko ng manosiya, Yahodi aw dili ng Yahodi, kay way pyagabidaan nilan sang adapán ng Tohan. Sambok gaid yang Tagallang ng kariko aw yamatag yan ng kadyawan sang maskin sino na yaman-gayo-ayo kanan. ¹³ Kay yagalaong oman yang Kitab, “Sino-sino yang yagasampit sang Tagallang, amalowas.”^r

¹⁴ Awgaid monono da yang pagsampit nilan sang Tagallang kong wa silan apangintoo kanan? Aw monono da yang pagpangintoo nilan kanan kong wa silan makadungug ng makapantag kanan? Aw monono da yang pagkadungug nilan kong way magapayapat kanilan? ¹⁵ Aw monono da yang pagpayapat ng mga otaw kong way syosogo? Awgaid aon mga syosogo ng Tohan kay aon yamakasorat sang Kitab na yagalaong, “Madyaw yang pagdatung ng mga yagapayapat ng Madyaw na Gogodanun.”^s

¹⁶ Awgaid dili ng kariko ng mga otaw yadawat sang Madyaw na Gogodanun. Kay yagalaong si Nabi Isayas sangaon, “Ya Tohan, tagbi gaid yang mga otaw na yamangintoo sang pyapayapat nami.”^t ¹⁷ Awgaid maskin

^o **10:5** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangibada 18:5. ^p **10:8** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangagama 30:14. ^q **10:11** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 28:16. ^r **10:13** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Yowil 2:32. ^s **10:15** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 52:7.

^t **10:16** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 53:1.

maynan, makapaglaong kita na amangintoo yang mga otaw kong madungug nilan yang Madyaw na Gogodanun. Aw antak madungug nilan yang Madyaw na Gogodanun kinaanglan na aon yagapayapat kanilan ng makapantag sang Almasi.

¹⁸ Na, aon pagaosip ko kamayo. Yang mga bangsa Israil na wa apan-gintoo sang Almasi, wa silan makadungug ng makapantag kanan? Yakadungug silan! Kay aon yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Yang sowara ng mga magpapayapatay yamadungug sang kariko ng mga banwa.

Yang pyaglaongan ng Tohan pyapayapat sang tibok donya.”^u

¹⁹ Magaosip oman ako, “Basin wa silan makasabot sang dyudungug nilan? Na, di mapakay na wa silan makasabot! Kay aon syosorat ni Nabi Mosa na pyaglaongan ng Tohan makapantag kanilan, laong nan,

“Amasina kamo sang mga otaw na dili ng sakop ko.

Amadaman kamo sabap ng apakita ko yang looy ko sang mga dili ng Yahodi na wa ikilaa kanak.”^v

²⁰ Aw wa oman akalluk si Nabi Isayas maglaong daw ono yang pyaglaongan ng Tohan makapantag sang mga dili ng Yahodi, laong nan,

“Kinita da ako ng mga otaw na wa amanganap kanak.

Aw maskin wa silan magaosip makapantag kanak, pyapakatigam ko kanilan daw sino ako.”^w

²¹ Awgaid makapantag sang mga bangsa Israil yani yang pyaglaongan ng Tohan na syosorat ni Nabi Isayas,

“Sang kadogay ng panahon yagatagad ako na modood silan kanak.

Awgaid matigas yang oo nilan aw wa silan apangagad kanak.”^x

Yang Looy ng Tohan sang Bangsa Israil

11 ¹Na, aon pagaosip ko kamayo. Tyataripundaan ba ng Tohan yang mga otaw na pipili nan? Wa! Kay tanawa ako, ako mismo bangsa Israil, topo ni Nabi Ibrahim aw sakop ng tribu ni Binyamin. ²Sang bunna-bunna, wa ataripundai ng Tohan yang mga otaw na pipili nan sikun pa sangaong ona. Wa kadi mayo akatigami daw ono yang yamakasorat sang Kitab makapantag kang Nabi Iliyas? Di ba yagariklamo yan sang Tohan sabap sang ininang ng bangsa Israil? ³“Ya Tohan,” laong nan, “pyapatay nilan yang mga nabi na syosogo mo adto kanilan aw pyapangguba nilan yang mga pagsosonogan ng korban. Ako dakman yang yamabilin na yamangagad kanmo, aw adon, ako da oman yang karim nilan patayun.”^y ⁴Aw-

^u **10:18** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 19:4. ^v **10:19** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangagama 32:21. ^w **10:20** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 65:1. ^x **10:21** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 65:2. ^y **11:3** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, 1 Mga Soltan 19:10 aw 14.

gaid ono yang tobag kanan ng Tohan? Yani kay yang tobag nan, “Dili ng ikaw gaid yang yamabilin. Kay aon oman 7,000 na kausgan na bibilin ko na wa magasojod kang Baal.”^z

⁵Na, magonawa oman sinyan yang kabutang ng mga Yahodi adon. Kay dili ng kariko ng bangsa Israil yang yanagtari kod sang Tohan. Aon oman yamabilin kanilan na yamangagad sang Tohan aw yani silan yang pipili nan sabap sang looy nan. ⁶Adon, yang pagpili kanilan ng Tohan dili sabap sang mga ininang nilan awgaid sabap sang looy nan. Kay kong pipili silan sabap sang mga ininang nilan, yang looy ng Tohan di amatawag ng looy, awgaid baras.

⁷Na adon, yang kariko sinyan karim ipasabot na dili ng kariko ng mga bangsa Israil yang yakadawat sang katoridan na karim gao nilan maang-kun. Yang yakadawat sinyan silan da gaid na pipili ng Tohan. Awgaid yang kadaigan, pyapatigas ng Tohan yang oo nilan. ⁸Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Ininang ng Tohan yang kanilan dumduman na magonawa sang otaw na yamatoog.

Sampay adon di silan makakita maskin aon mata nilan,
aw di oman silan makadungug maskin aon taringa nilan.”^a

⁹Yamakasorat oman sang Kitab na yagalaong si Soltan Daud makapantag kanilan,

“Yang mga pakaradyaan nilan amakasapad gao kanilan.

Amasing gao silan ng otaw na yamalitag atawa yamallog sang longag na di da silan amakalogwa.

¹⁰Amasing gao silan ng bota na di makakita,
aw apakasikotan gao silan taman sa taman.”^b

Yang Kahanda ng Tohan sang mga Yahodi aw dili ng Yahodi

¹¹Adon, magaosip oman ako makapantag sang mga Yahodi na wa apangintoo sang Almasi. Tyataripundaan ba silan ng Tohan? Wa! Awgaid sang bunna-bunna, sabap sang dosa nilan na wa silan apangintoo sang Almasi, yatagan ng kalowasan yang mga dili ng Yahodi antak masina kanilan yang mga Yahodi. ¹²Na adon, kong sabap sang dosa ng mga Yahodi na tyatarikodan nilan yang Almasi, yamakadawat ng kadyawan ng Tohan yang kadaigan na mga otaw adi sang donya, na, labaw pa sinyan yang kadyawan kong amakomplito da yang kadaig ng mga Yahodi na amangintoo aw amangagad sang Almasi.

^z 11:4 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, 1 Mga Soltan 19:18. Si Baal sam-bok na barhala na syasambayangan ng kadaigan na mga tribo. ^a 11:8 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangagama 29:4 aw sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 29:10.

^b 11:10 Yani na mga ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 69:22-23.

¹³Na, kamo na dili ng Yahodi, aon pagalaong ko kamayo. Kay ako, pipili ako ng Tohan na sahabat antak magpayapat ng makapantag kang Isa Almasi adto kamayo na dili ng Yahodi. Barapantag yani na gawbuk aw dadayawon ko yani. ¹⁴Kay basin pa sabap sang pagpayapat ko ka-mayo amasina yang mga kapagonawa ko na Yahodi aw amalowas oman yang kadaigan kanilan. ¹⁵Kay kong yang pagtarikod ng Tohan sang mga Yahodi yang pyagasabapan nanga sa yamadyaw yang relasyon ng kadaig-an na mga otaw adto sang Tohan, na, ono pa kowaw yang resulta kong atarimaun da oman ng Tohan yang mga Yahodi? Na, kong amaitabo yan, maynang yamabowi oman silan sikun sang mga patay!

¹⁶Adon, opamaan ta kamo ng kabutang ng mga Yahodi. Sobay sang kanami kabatasanan, kong magmasa kami ng arina aw inangun nami ng pan, atag nami yang pirmiro na pan adto sang Tohan. Kong yang pirmiro na pan kanang Tohan, karim ipasabot na yang kariko ng pan kanang Tohan. Magonawa oman sinyan yang mga Yahodi. Kay tyatarima ng Tohan si Nabi Ibrahim aw yang kadaigan pa na mga kaompowan nami na sakop nan, atarimaun oman nan yang mga katopowan nilan na sakop nan. Magonawa oman yan sang sambok na kaoy. Kong madyaw yang gamot ng kaoy, madyaw oman yang mga sanga. ¹⁷Adon, yang mga Yahodi magonawa sang kaoy na jayton na tyatanum ng Tohan. Awgaid aon mga sanga na pyopotol nan. Kamo oman na dili ng Yahodi magonawa sang kaoy na jayton na yotobo gaid. Adon, yang ininang ng Tohan, kyakamang nan kamo aw pyapanogpat nan kamo sang kaoy na pyopotolan nan ng mga sanga. Ansinyan yakasawit da kamo sang kadyawan na tyataganan ng Tohan sang mga Yahodi. ¹⁸Awgaid maskin maynan, ayaw kamo magpaambog na kamo yang poli sang mga sanga na pyopotol ng Tohan. Dumduma da gaid mayo na di kamo yang yagabowi sang gamot, awgaid yang gamot yang yagabowi kamayo.

¹⁹Basin magalaong da kamo, “Bunna sa yan. Awgaid, di ba pyapamotol silan antak makapoli kami kanilan?” ²⁰Bunna oman yan. Awgaid dum-duma mayo na pyapamotol silan kay wa silan apangintoo sang Almasi. Kamo oman, pyapanogpat kamo poli kanilan kay yamangintoo kamo kanan. Agaw, ayaw kamo magpaambog, awgaid pagkalluk kamo sang Tohan. ²¹Kay dumduma da gaid mayo, kong pyapamotol ng Tohan maskin yang mga sanga ng kaoy na tyatanum nan na magonawa ng mga Yahodi, labaw pa sinyan pagapotolon nan kamo na dili ng Yahodi kay syosogpat gaid kamo na mga sanga.

²²Na, ansini makita natun yang kalooy aw yang kaisug ng Tohan. Kay maisug yan sang mga otaw na wa apangagad kanan. Awgaid kamo, malooy yan kamayo kong abayun mayo yang pagsarig mayo kanan. Awgaid kong ondangan mayo yang pagsarig mayo, opotolon oman kamo. ²³Awgaid bain sang mga Yahodi, kong isabun nilan yang dumduman nilan aw

amangintoo silan sang Almasi, atarimaun oman silan ng Tohan aw apanogpat nan silan sang kaoy na pyagasakiunan nilan. Bunna na amainang yan ng Tohan. ²⁴Kay kong kyakamang kamo ng Tohan na magonawa kamo sang mga sanga na yagasakiun sang kaoy na yotobo gaid, aw pyapanogpat nan kamo sang kaoy na tyatanum nan maskin dili yan ng kyakaanadan na pamaagi, labi da na mapakay na apabarikun nan yang pyopotol na mga sanga sidtong kaoy na pyagasakiunan nilan.

Malooy yang Tohan sang Kariko ng Manosiya

²⁵Mga kalomonan ko na dili ng Yahodi, karim ko na katigaman mayo yang kahanda ng Tohan na wa akatigami sangaon. Apakatigam ko yan kamayo antak di kamo magpaambog na maynang mas madyaw kamo kaysang mga Yahodi. Yang kadaigan ng mga Yahodi wa apangintoo sang Almasi kay matigas yang oo nilan. Awgaid dili sampay sang kataposan yang katigas ng oo nilan. Kay pagdatung ng wakto na amakomplito da yang kadaig ng mga dili ng Yahodi na yamangintoo sang Almasi ²⁶ama-lowas oman yang bangsa Israil sobay sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Yang Manlolowas magasikun sang banwa ng Siyon.

Apapasun nan yang kariko ng kaatan ng mga Yahodi na mga katopowan ni Yakob.

²⁷Aw ansinyan amatoman yang pyagapasadan ko kanilan
kay amponon da ko yang mga dosa nilan.”^c

²⁸Yang mga Yahodi yamainang ng kalaban ng Tohan kay wa silan apangintoo sang Madyaw na Gogodanun. Yamaitabo yani kay antak kamo na dili ng Yahodi makadawat ng kadyawan ng Tohan aw amalowas kamo. Awgaid maskin maynan, mga pipili oman silan ng Tohan na dakowa sang pangatayan nan sabap sang kanan pasad sang mga kaompowan nilan. ²⁹Kay di mapakay na amaisab yang dumduman ng Tohan makapantag sang mga otaw na pipili nan aw yatagan da nan ng kadyawan. ³⁰Kay tanawa, sangaong ona wa kamo apangagad sang Tohan, awgaid adon tyatarima da mayo yang looy ng Tohan aw yamalowas kamo sabap ng wa apangagad sang Tohan yang mga Yahodi, mana nan na wa silan apangintoo sang Almasi. ³¹Na, magonawa oman sinyan yang akatamanan ng mga Yahodi. Adon wa silan apangintoo sang Almasi, awgaid sabap kamayo na kyakaloyan da ng Tohan, amangintoo oman silan sang Almasi antak matarima oman nilan yang looy ng Tohan aw amalowas silan. ³²Kay tyotogotan ng Tohan na yang kariko ng manosiya, mga Yahodi aw dili ng Yahodi, yamainang ng mga allang ng kadosaan kay antak mapakita nan sang kariko nilan yang looy nan.

^c 11:26-27 Yani na mga ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 59:20-21 aw Nabi Irimiyas 31:33-34.

Dait Pojiun yang Tohan

- 33 Bali na kada kowa ng kadyawan ng Tohan! Maum yang kanan katigam
 aw di masabot yang dumduman nan kay kyakatigaman nan yang kariko.
 Way makasabot sang mga kahanda aw mga pamaagi nan.
- 34 Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,
 “Sino kadi yang makasabot sang dumduman ng Tohan?
 Sino kadi yang makatowada kanan?”^d
- 35 “Sino kadi yang aon ikaatag sang Tohan na dait yan bausan? Waa!”^e
- 36 Kay yang Tohan yang pyagasakiunan ng kariko, aw yang kariko ng byabaoy yamaon sabap kanan aw para kanan.
 Pojiun ta yang Tohan taman sa taman! Amin.

Yang Batasan na dait sang mga Almasihin

12 ¹Adon, mga kalomonan ko, sabap sang dakowa na looy ng Tohan kanatun pangayoon ko kamayo na atag mayo yang kinabowi mayo adto sang Tohan magonawa ng korban na akasowatan nan aw sot-tia mayo yang sarili mayo sikun sang maskin ono na maat. Kay yani yang bunna na pagibada mayo. ²Bain sang batasan mayo, ayaw da magsonod sang mga otaw na kadodonya gaid yang dumduman nilan. Awgaid togoti mayo yang Tohan na bagoon nan yang dumduman mayo. Kay kong may-nan, akitigaman mayo daw ono yang karim ng Tohan kay akitigaman mayo daw ono yang madyaw, yang matorid aw yang amakasowat kanan.

³Sabap ng yatagan ako ng Tohan ng kapatot ng pagkasahabat pagalaong ko sang kariko mayo na di kamo dait magpataas ng ginawa mayo, awgaid dait na tama yang pagtanaw mayo sang sarili mayo. Kay yang kada isa kamayo yatagan ng Tohan ng kagaga sobay sang pagpangintoo mayo. ⁴Tanawa mayo yang kanatun badan. Madaig yang mga bain sang kanatun badan, awgaid yagakatuna-tuna yang gawbuk ng kada isa. ⁵Na, magonawa oman sinyan kita-kamo. Kay maskin madaig kita maynang sambok gaid kita na badan sabap sang pagkasambok natun sang Almasi. Aw yang kada isa kanatun maynang yamasogpat sang kadaigan. ⁶Adon, kay yatagan kita ng yagakatuna-tuna na kagaga sobay sang looy ng Tohan kanatun dait na agamitun ta daw ono yang yatag nan. Kong yatagan kaw ng Tohan ng kagaga ng pagpaketigam sang pyapaketigam nan kanmo, ipasampay mo yan sang kadaigan sobay sang pagpangintoo mo. ⁷Kong yang kagaga mo yang pagtabang sang kapagonawa mo, tabangi silan. Kong yatagan kaw ng kagaga ng pagindo, dadayawa yang pagindo mo. ⁸Kong

^d 11:34 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 40:13. ^e 11:35 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Ayob 41:11.

yang kagaga mo yang pagpaketigsun sang pangatayan ng kadaigan, inanga yan. Kong pagtag, atagi yang mga otaw sikun sang kaiklas ng pangatayan mo. Kong pagdaa sang kadaigan, paningkamoti na madyaw yang pagdaa mo kanilan. Kong yang kagaga mo na malooy kaw sang kapagonawa mo, dait na pakitaan mo silan ng looy na aon kasowat.

⁹Dait na iklas yang looy mayo sang kapagonawa mayo. Tarikodi mayo yang maskin ono na maat aw paginang kamo ng madyaw. ¹⁰Paglinoyay kamo silbi maglomon sang pagpangintoo kang Isa Almasi aw paginad-datay kamo. ¹¹Ayaw kamo magkataka kondi padayon kamo maggawbuk para sang Tagallang sikun sang kaiklas ng pangatayan mayo. ¹²Pagkasowat kamo kay aon tyatagadan mayo na kadyawan. Pagsabari mayo yang mga kasikotan, aw abaya mayo yang pagdowaa. ¹³Tabangi mayo yang mga sakop ng Tohan na aon panginaanglan, aw dawata mayo sang ka-mayo baay yang mga kalomonan na yagasikun sang tuna na banwa.

¹⁴Pagpangayo kamo ng kadyawan sang mga yagapakasikot kamayo. Ayaw kamo magpangayo na isiksaun silan kondi pangayoon mayo na akaloyan silan ng Tohan. ¹⁵Pagkasowat kamo upud sang mga otaw na yamasowat, aw pagkarido kamo upud sang mga otaw na yamarido. ¹⁶Pagsamboka mayo yang pangatayan mayo. Ayaw kamo magpataas ng ginawa mayo aw ayaw mayo ikasipug yang pagagad-agad sang mga otaw na mairap yang kabutang. Ayaw kamo magdum-dum na kamo yang matigam. ¹⁷Kong aon yagainang kamayo ng maat, ayaw silan pagbausi ng maat. Paningkamoti mayo na madyaw yang ininang mayo sang pagtanaw ng mga otaw. ¹⁸Kotob ng amainang mayo paningkamoti na madyaw yang relasyon mayo sang kariko ng mga otaw. ¹⁹Mga kalomonan ko, ayaw kamo magbaus sang yagainang kamayo ng maat. Sarigan da gaid mayo yan sang Tohan kay yan yang matigam magsiksa kanilan. Kay yamakasorat sang Kitab na yagalaong yang Tohan, “Ako yang magabaus, ako yang magasiksa.”^f ²⁰Agaw, ayaw kamo magbaus kondi pangagadi mayo yang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Kong yamagutum yang kalaban mo, pakana yan.

Kong yamalangga yan, painuma.

Kay kong maynan yang inangun mo, amasipug da yan sang ininang nan kanmo.”^g

²¹Ayaw mayo togoti na amadaa kamo sang kaatan sabap sang ininang kamayo ng kadaigan. Awgaid bausi mayo silan ng madyaw antak matalo mayo yang maat pinaagi sang madyaw.

Dait Mangagad sang Gobirno

13 ¹Yang kariko ng mga otaw dait mangagad sang gobirno kay way panggobirno na wa magasikun sang Tohan. Aw yang mga opis-

^f **12:19** Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangagama 32:35. ^g **12:20** Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pagtowada 25:21-22.

yales sang gobirno, yang Tohan yang yagapaingkod kanilan. ²Agaw, sino-sino yang yosopak sang gobirno, yosopak oman sang pyagakahanda ng Tohan. Aw sino-sino yang yagainang sinyan yagapadatung ng kastigo sang sarili nan. ³Yang mga yagainang ng madyaw di dait magkalluk sang gobirno, awgaid yang mga yagainang ng maat. Agaw, kong di mayo karim na amalluk sang gobirno, paginang kamo ng madyaw aw ansinyan abantogon kamo nilan. ⁴Kay silan yang syosogo ng Tohan antak magdaa sang banwa para sang kadyawan mayo. Awgaid kong yagainang kamo ng maat, dait na amalluk kamo kay aon sagaw kapatot nilan magkastigo ka-mayo. Kay syosogo oman silan ng Tohan antak kastigoon yang sino-sino na yagainang ng maat. ⁵Agaw, dait na mangagad kamo sang mga yagadaa kamayo, dili gaid antak likayan mayo yang kastigo awgaid sabap ng yamatigam kamo sa suud ng pangatayan mayo na yani yang dait mayo inangun. ⁶Na, sabap oman sinyan dait kamo magbayad ng bowis. Kay yang mga opisyales sang gobirno, ininang nilan yang gawbuk na yatag kanilan ng Tohan. ⁷Agaw, atagi mayo yang kariko ng mga otaw ng dait atag kanilan. Bayadi mayo yang kariko ng bowis na dait mayo bayadan. Addati mayo yang kariko na dait addatan.

Dait na aon kanatun Looy sang Kapagonawa natun

⁸Adon, kong aon otang mayo, di dait na amabilin yang otang mayo, awgaid abayadan mayo. Awgaid yang paglinoyay, magonawa yan ng otang na di akabayadan. Yang otaw na aon looy sang kapagonawa nan, yamatoman nan yang Hokoman ng Tohan.^h ⁹Kay yang mga sogowan magonawa ng “Ayaw magjina, ayaw magpatay, ayaw mangawat, ayaw magnapso sang mga butang ng kapagonawa mo,”ⁱ aw yang kadaigan pa na mga sogowan, pyapangagadan da mo yang kariko sinyan kong pyapangagadan mo yang sambok na sogowan na yagalaong “Kaluguni yang kapagonawa mo magonawa sang lugun mo sang ginawa mo.”^j ¹⁰Kay kong malooy kita sang kapagonawa ta, di kita magainang ng maat kanilan. Idto sagaw, kong aon kanatun looy, amatoman natun yang kariko ng Hokoman ng Tohan.

¹¹Na, pangagadi mayo ingidto kay kyakatigaman mayo na barapantag yanng kanatun panahon. Kay adon dyomatung da yang wakto na dait kamo magmata kay mas masaid da yang pagbarik ni Isa Almasi sang paglowas^k kanatun kaysa sidtong wakto na yagasogod kita mangintoo

---

^h 13:8 Tanawa sang Kitab Injil, Matiyo 22:37-40. ⁱ 13:9 Tanawa sang Kitab Tawrat, Pagpanaw 20:13-15, 17 aw sang Kitab Tawrat, Pangagama 5:17-19, 21. ^j 13:9 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangibada 19:18 aw tanawa oman sang Kitab Injil, Matiyo 7:12. ^k 13:11 Magabarik si Isa Almasi adi sang donya kay adaun nan yang mga otaw na yamangintoo kanan adto sang sorga aw ansinyan amakomplito da yang kanilan kalowasan.

kanan. 12-13 Adon maynang maduguum pa, awgaid masaid da domatung yang kaamdag. Agaw, tarikodan da natun yang maat na mga inang ng kaduguuman aw maginang da kita ng madyaw na dait sang mga otaw na iyan sang kaamdagan. Kay yang madyaw na batasan maynang armas na apanlaban natun sang maskin ono na maat. Agaw, di kita maglasing aw di oman kita magtambong sang mga pakaradyaan na aon inuman aw kasanguan. Di kita magjina atawa maginang ng maskin ono na kadopangan. Di oman kita mapagtanam atawa masina. ¹⁴ Awgaid yang dait mayo inangun, pagsonod kamo kang Isa Almasi na kanatun Tagallang kay antak yang kinaiya nan makita sang kinabowi mayo. Aw ayaw da kamo magpadaa sang maat na napso mayo.

Di dait Maghokom sang Kapagonawa natun

14 ¹Dawata mayo yang mga lomon mayo sang pagpangintoo na yagadowa-dowa daw ono yang mapakay atawa di mapakay inangun sabap ng di pa abay matigsun yang pagpangintoo nilan. Aw ayaw kamo mapaglalis kanilan kong wa magaonawa yang dumduman mayo. ²Kay aon mga otaw na yagadumduum na mapakay kanun yang maskin ono. Awgaid aon oman mga otaw na yagadowa-dowa aw pagtoo nilan haram yang pagkan ng karni. Agaw, golay gaid yang kyakan nilan. ³Adon, yang otaw na makan ng maskin ono, di dait na mababa yang pagtanaw nan sang otaw na yakan gaid ng golay. Aw yang makan gaid ng golay, di oman dait maghokom sang yakan ng maskin ono kay tyatarima yan ng Tohan na sakop nan. ⁴Na, sino kaw kadi na magahokom sang sogowanun ng kadaigan? Yang kanan amo da gaid yang makapaglaong daw madyaw atawa maat yang ininang nan. Aw mapakay nan inangun yang madyaw kay yang Tagallang yang matabang kanan.

⁵Magonawa oman sinyan, aon mga otaw na yagadumduum na aon allaw na mas barapantag kaysang kadaigan pa na mga allaw. Awgaid aon oman mga otaw na para kanilan magonawa da yang kariko ng mga allaw. Na, yang kada isa di dait magdowa-dowa daw tama ba yang dumduman nan atawa di. ⁶Kay yang otaw na yagadumduum na mas barapantag yang sambok na allaw kaysang kadaigan, ininang nan yan antak bantogon nan yang Tagallang. Aw yang otaw na makan ng maskin ono, ininang nan yan antak bantogon nan si Tagallang Isa aw panginsokoran nan yang Tohan sang kyakan nan. Yang otaw oman na di makan ng karni, ininang nan yan antak bantogon nan si Tagallang Isa aw panginsokoran oman nan yang Tohan. ⁷Kay way maskin sino kanatun na yamabowi atawa amatay para gaid sang sarili nan. ⁸Mintras bowi pa kita inangun natun daw ono yang makaatag ng kabantog sang Tagallang. Aw kong amatay da kita, maskin yang kanatun pagkamatay makaatag oman ng kabantog sang Tagallang. Agaw, daw bowi pa atawa patay da, sakop kita ng

Tagallang.⁹ Yan agaw yang sabap nanga sa yagapakamatay aw yamabowi oman yang Almasi kay antak mainang yan ng Tagallang ng kariko ng mga otaw, daw bowi atawa patay.

¹⁰ Na, kong maynan, ayaw da kamo maghokom sang lomon mayo na yakan ng maskin ono. Aw di oman dait na tamayun mayo yang lomon mayo na yakan gaid ng golay. Kay madatung yang allaw na yang kariko natun amatobang sang Tohan aw yan da yang magahokom kanatun.

¹¹ Kay aon yamakasorat sang Kitab na yagalaong yang Tohan,

“Sang bunna-bunna madatung yang allaw na yang kariko ng manosiya mosojod kanak,

aw yang kariko nilan magalaong na ako yang Tohan.”¹

¹² Idto sagaw, yang kada isa kanatun amanobag sang Tohan sang ininang nan adi sang donya.

Ayaw kamo Magdaa ng Lomon mayo sang Pagpakadosa

¹³ Agaw, ondangan da natun yang paghokom sang matag-isá. Awgaid yani yang dait obutang sang dumduman natun na di kita maginang ng maskin ono na amakasabap ng pagpakadosa ng lomon natun. ¹⁴ Sabap sang pagkasambok ko kang Tagallang Isa makasigoro ako na way pagkan na haram sang pagtanaw ng Tohan. Awgaid kong aon otaw na yagadumdum na aon pagkan na haram, para kanan haram yan. ¹⁵ Adon, kong yamarido yang lomon mo sabap ng yakan kaw ng pagkan na sang dumduman nan haram, way looy mo kanan. Ayaw togoti na sabap sang kyakan mo amasapad yang pagpangintoo ng lomon mo kay yang Almasi yagapakamatay oman para kanan. ¹⁶ Agaw, maskin yamatigam kaw na madyaw yang ininang mo, kong sang dumduman ng kadaigan dili yan ng madyaw, ayaw da inanga kay antak di silan makapaglaong na maat yang ininang mo. ¹⁷ Sakop kita sang pyagadatowan ng Tohan. Aw sang pagpangagad natun kanan dili ng barapantag daw ono yang akanun atawa inumun ta awgaid na matorid yang mga inang ta, na madyaw yang kanatun relasyon sang kapagonawa ta, aw aon kasowat sang kanatun pangatayan na yagasikun sang Nyawa ng Tohan. ¹⁸ Na, kong maynan yang pagpangagad natun sang Almasi, amasowat kanatun yang Tohan aw addatan kita ng kapagonawa ta na manosiya.

¹⁹ Agaw, dait na paningkamotan natun maginang ng maskin ono na makapagkadyaw sang kanatun relasyon aw makapatigsun sang pagpangintoo ng matag-isá. ²⁰ Ayaw pagsapadi yang gawbuk ng Tohan sang kinabowi ng lomon mo sabap da gaid sang pagkan. Bunna sagaw na mapakay kanun yang kariko ng pagkan, awgaid dili ng madyaw kong makadosa yang lomon mo sabap sang kyakan mo. ²¹ Awgaid yani yang

¹ 14:11 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 45:23.

madyaw na di mo gaid kanun yang karni, na di mo inumun yang makalasing, aw di mo inangun yang maskin ono na amakasabap ng pagpakadosa ng lomon mo sang pagpangintoo.

²² Na, maskin ono yang pagtoo mo makapantag sinyan, madyaw pa kong ikaw gaid aw yang Tohan yang yamatigam. Kadyaw ng ginawa sidtong otaw na wa magadowa-dowa sang ininang nan na bain sang dumduman nan madyaw. ²³ Awgaid yang otaw na yagadowa-dowa sang akanun nan, tapos kyakan nan, yamakadosa da yan sang Tohan kay yang ininang nan wa akasobay sang pyapangintoowan nan. Agaw sagaw, maskin ono yang inangun ta, kong di yan mosobay sang pyapangintoowan natun, amakadosa kita.

Dait Inangun daw ono yang Madyaw para sang Kapagonawa natun

15 ¹Na adon, kita na matigsun yang pagpangintoo aw di magdowadowa sang ininang ta, dait na pagsabar natun yang mga yagadowa-dowa aw atabangan natun silan. Di dait na dumdumun gaid natun yang sarili ta. ² Awgaid dait na dumdumun oman natun daw ono yang madyaw para sang lomon ta antak magkatigsun yang pagpangintoo nan. ³ Kay maskin yang Almasi wa magadumdum sang sarili nan na kad-yawan. Kay aon yamakasorat sang Kitab makapantag kanan, laong nan, "Ya Tohan, ako yang syasakitan ng paginsolto ng mga otaw kanmo."^m ⁴ Yang kariko ng yamakasorat sang Kitab sangaon yamasorat sang pagindio kanatun. Agaw, sabap sang yamakasorat sang Kitab akaonan kita ng katigsun aw matigam kita magsabar sang mga kasikotan kay antak di mawaa yang kanatun kasigorowan na aon amadawat natun na kadyawan adto sang sorga.

⁵ Na, pangayoon ko sang Tohan na yan yang pyagasakiun ng pag-sabar aw katigsun na atabangan nan kamo antak magkasambok yang dumduman mayo sobay sang opamaan na yatag kamayo ni Isa Almasi. ⁶ Pangayoon ko yani antak magkasambok oman yang pangatayan mayo sang pagpoji sang Tohan na Ama ni Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Yahodi aw dili ng Yahodi Magapoji sang Tohan

⁷ Agaw, pagdinawatay kamo na maglomon sang pagpangintoo magonawa sang pagdawat kamayo ng Almasi antak mapoji yang Tohan. ⁸ Dumduma mayo na yakani yang Almasi antak tabangan nan yang mga Yahodi antak makita nilan na kasarigan yang Tohan. Kay sabap sang Almasi yamatoman yang pyapasad ng Tohan sang mga kaompowan nilan. ⁹ Aw yakani oman yan antak pojun ng mga dili ng Yahodi yang Tohan sabap sang looy nan kanilan. Magonawa yan sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

^m 15:3 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 69:9.

“Agaw, opojiun ta kaw adto sang mga dili ng Yahodi.

Aw magakanta ako sang pagpoji kanmo.”ⁿ

¹⁰Aon oman yamakasorat na yagalaong,

“Kamo na dili ng Yahodi, pagkasowat kamo upud sang mga otaw na pipili ng Tohan na sakop nan.”^o

¹¹Aw aon oman yamakasorat na yagalaong,

“Pojia mayo yang Tohan, yang kariko mayo na dili ng Yahodi!

Yang kariko ng kabangsa-bangsaan, pojia mayo yang Tohan!”^p

¹²Aon oman syosorat ni Nabi Isayas na yagalaong,

“Aon amaotaw na sambok na topo ni Isai.

Yan yang atagan ng Tohan ng kapatot ng pagdato sang kariko ng mga otaw na dili ng Yahodi.

Aw masarig silan kanan.”^q

¹³Na adon, yang Tohan yang pyagasakiunang kanatun kasigorowan na aon amadawat natun na kadyawan. Pangayoong ko kanan na atagan nan kamo ng kasowat aw kalinaw sabap sang pagsarig mayo kanan antak abay pa magkatigsun yang kasigorowan mayo sabap sang kabarakat ng Nyawa ng Tohan.

Yang Gawbuk na Yatag ng Tohan kang Paulus

¹⁴Mga kalomonan ko, sang way dow-a-dowa yamakasigoro ako na madyaw yang ininang mayo. Yamakasigoro oman ako na dakowa yang katigam mayo makapantag sang Tohan aw matigam kamo magtinowandaay. ¹⁵Awgaid maskin maynan, prankya yang pyagalaong ko kamayo makapantag sang pipila na mga butang antak di mayo karingawan. Ininang ko yani kay sabap sang looy ng Tohan yatagan ako ng kapatot ng pagkasahabat. ¹⁶Syosogo nan ako antak maggawbuk para kang Isa Almasi adto sang mga dili ng Yahodi. Main da ako ng imam kay yagapayapat ako ng Madyaw na Gogodanun na yagasakiun sang Tohan antak madaa ko yang mga dili ng Yahodi adto sang Tohan na magonawa ng pasampay na akasowatan nan. Aw tarimaun nan silan kay pyagalain silan ng Sotti na Nyawa antak mangagad kanan.

¹⁷Agaw, sabap sang pagkasambok ko kang Isa Almasi makapasibantog ako sang kanak gawbuk para sang Tohan. ¹⁸Awgaid way tuna na ikapsibantog ko yatabiya yang ininang ng Almasi pinaagi kanak kay yamadaa ko yang mga dili ng Yahodi sang pagpangintoo sang Tohan sabap sang pagindio aw mga ininang ko, ¹⁹aw sabap sang mga tanda aw katingaan na

ⁿ 15:9 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 18:49. ^o 15:10 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Pangagama 32:43. ^p 15:11 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Jabor 117:1. ^q 15:12 Yani na ayatan yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 11:10.

yamainang ko sabap sang kabarakat ng Tohan. Agaw, sang kariko ng mga banwa sikun sang Awrosalam sampay da sang banwa ng Ilirikom pyapayapat ko yang Madyaw na Gogodanun makapantag sang Almasi.²⁰ Aw sikun pa sang pirmiro yani yang karim ko na apayapat ko yang Madyaw na Gogodanun sang mga otaw na wa pa makadungug ng makapantag sang Almasi. Kay di ko karim magpayapat sang mga banwa na kyakadtowan da ng kadaigan.²¹ Yaning ininang ko yosobay sang yamakasorat sang Kitab na yagalaong,

“Yang mga otaw na wa pa paglaonga ng makapantag kanan,
amakakilaan da kanan.

Aw yang mga otaw na wa pa makadungug ng makapantag kanan,
amakasabot da.”^r

Yagadumdum si Paulus Komadto sang Banwa ng Roma

²²Na, sabap sagaw sining gawbuk ko na madaig yang mga banwa na kyakadtowan ko, wa pa ako makakaon kamayo. ²³Awgaid adon, sabap ng yatapos da ko yang kanak gawbuk disining mga banwa aw sabap ng dogay da ko karim magbisita kamayo na mga pilangka toig da, magakita da gao kita. ²⁴Agaw, maynnini yang dumduman ko. Pagkadto ko sa Ispanya, amapit mona ako ansan kamayo. Aw pagkatapos ko magkasowat sang pagupud ko kamayo maskin dili ng madogay, magapanaos da ako adto sa Ispanya aw basin katabangan mayo ako sang panaw ko. ²⁵Awgaid adon, makadto mona ako sang Awrosalam kay atud ko yang tabang sang mga sakop ng Tohan disidto. ²⁶Kay yang mga jamaa sang Makidoniya aw Akaya^s yagaatag ng sidoka sikun sang kaiklas nilan para sang mga sakop ng Tohan adto sang Awrosalam na miskinan.^t ²⁷Bunna sa yan na iklas yang pagsidoka nilan, aw dait gaid na matabang silan sang mga Almasihin na Yahodi kay maynang aon otang nilan sang mga Yahodi. Kay yang mga dili ng Yahodi yamakasawit sang kadyawan na pyapasad ng Tohan sang mga Yahodi. Agaw, dait oman na yang mga Yahodi amakasawit sang kadyawan ng mga dili ng Yahodi na magonawa ng tabang nilan. ²⁸Na, kong matapos da ko yani na gawbuk aw matag da ko kanilan yang tabang na pyapadaa kanak, amapit da ako ansan kamayo pagpasingadto ko sa Ispanya. ²⁹Aw pagdatung ko ansan kamayo, yamatigam ako na aon dakowa na kadyawan na amadawat natun-mayo sikun sang Almasi.

³⁰Mga kalomonan ko, aon angyo ko kamayo. Sabap kang Isa Almasi na kanatun Tagallang aw sabap sang looy na yatag kanatun ng Nyawa ng

^r 15:21 Yani yang yamakasorat sang Kitab Tawrat, Nabi Isayas 52:15.   ^s 15:26 Yang mga probinsya ng Makidoniya aw Akaya sakop ng bangsa na Griek. Yang kadaigan ng mga Almasihin disidto dili ng Yahodi.   ^t 15:26 Yang makapantag sang pagsidoka ng mga jamaa mabatuya sang 1 Korinto 16:1-4, 2 Korinto 8:1-2 aw 9:1-5.

Tohan, pangayoon ko kamayo na tabangan mayo ako pinaagi sang iklas na pagdowaa mayo para kanak. ³¹Pangayowa mayo adto sang Tohan na way amainang kanak na maat nidtong mga otaw sa Yahodiya na wa apangintoo kang Isa Almasi.^u Pangayowa oman mayo na amasowat yang mga sakop ng Tohan adto sang Awrosalam sang tabang na adaun ko kani-lan. ³²Na, pagkatapos sinyan aw kong kahanda ng Tohan, madatung ako ansan kamayo na aon kasowat. Aw magakadyaw da yang ginawa ko sang pagupud ko kamayo. ³³Pangayoon ko sang Tohan na pyagasakiunang ng kalinaw na abay nan kamo tabangan. Amin.

Mga Pagsalam ni Paulus

16 ¹Adon, karim ko apakilaa kamayo yang kanatun lomon na si Pi-bi,^v sambok na bobay na yatabang sang jamaa sang Kinkiriya.^w ²Dawata mayo yan ng madyaw silbi lomon mayo sang pagpangagad sang Tagallang kay yani yang dait inangun ng mga sakop ng Tohan. Tabangi mayo yan kong aon mga kinaanglan nan kay madaig yang tyatabangan nan, maskin oman ako.

³ Salaman mayo ako kang Pirisila aw yang kanan bana na si Akilas. Mga inagad ko silan sang gawbuk para kang Isa Almasi. ⁴Apit gao silan matay antak katabangan nilan ako. Na, dakowa yang panginsokor ko kanilan. Aw dili gaid ako yang yamanginsokor kanilan kondi sampay oman sang kariko ng mga jamaa na dili ng Yahodi. ⁵Salaman oman mayo ako sang jamaa Almasihin na yagakatipon sang baay sining magasawa.

Aw salaman oman mayo ako kang Ipinitos, yang kanatun lomon na dakowa sang pangatayan ko. Yan yang ona na yamangintoo sang Almasi adto sang probinsya ng Asiya. ⁶Salam oman kang Mariyam na yagalogat sang pagtabang kamayo. ⁷Aw salam oman kang Andronikos aw si Yoniya na mga kapagonawa ko na Yahodi. Mga inagad ko silan sang pirisowan sangaon. Mga ilado na sahabat silan aw yamakaona silan kanak sang pagpangintoo sang Almasi.

⁸ Salaman mayo ako kang Ampiliyatos. Dakowa yan sang pangatayan ko sabap sang pagpangintoo nami sang Tagallang. ⁹Salaman oman mayo ako kang Orbanos na inagad ko sang gawbuk para sang Almasi kipat oman kang Istakis, yang kanatun lomon na dakowa sang pangatayan ko. ¹⁰Salaman oman mayo ako kang Apilis. Maskin madaig yang kasikotan na kyakaagian nan, iklas yang pagpangagad nan sang Almasi. Salaman

^u 15:31 Yang syodad ng Awrosalam sakop ng probinsya ng Yahodiya. Aon mga Yahodi disido na wa apangintoo sang Madyaw na Gogodanun na pyagaindo ni Paulus. Yosopak silan kang Paulus aw karim nilan yan patayun. Tanawa sang Kitab Injil, Gawbuk 20:22-23 aw 21:27-32. ^v 16:1 Basin si Pibi yang yagadaa sini na sorat adto sang jamaa sa Roma.

^w 16:1 Yang banwa ng Kinkiriya sakop ng syodad ng Korinto.

oman mayo ako sang mga sakop ni Aristobolo. ¹¹ Aw salaman oman mayo ako kang Hirodiyo na kapagonawa ko na Yahodi. Salaman oman ako sang mga sakop ni Narkisos na mga lomon natun sang pagpangintoo kang Tagallang Isa.

¹² Salaman mayo ako kang Tiripina aw Tiriposa, mga bobay na masub maggawbuk para sang Tagallang. Salaman oman mayo ako kang Piri-siya, yang kanatun lomon na dakowa sang pangatayan ko. Sambok oman yan na bobay na madaig yang ininang nan para sang Tagallang. ¹³ Salam oman kang Ropos na yamailado sabap sang pagpangagad nan sang Tagallang kipat oman sang kanan ina na yang pagatiman nan kanak na maynang anak nan. ¹⁴ Salaman oman mayo ako kang Asinkritos, si Piligon, si Hirmis, si Patrobas, si Hirmas aw yang kadaigan pa na mga lomon natun sang pagpangintoo na kaupud nilan. ¹⁵ Aw salaman oman mayo ako kang Pilologos, si Yoliya, si Niriyos aw yang lomon nan na bobay, kipat kang Olimpas aw yang kariko ng mga sakop ng Tohan na kaupud nilan.

¹⁶ Pagsinalamay kamo kay maglomon kamo sang pagpangintoo. Yang kariko ng mga jamaa Almasihin yagasalam oman kamayo.

Yang Kataposan na mga Towada ni Paulus

¹⁷ Adon, mga kalomonan ko, aon oman angyo ko kamayo. Pagban-tay kamo sang mga otaw na pyagasabapan ng pagkabain-bain mayo aw yagasatsat sang pagpangintoo mayo. Yang ininang aw pyagaindo nilan yosopak sang bunna na indowan na tyatarima mayo. Paglikay kamo kanilan. ¹⁸ Kay yang mga otaw na yagainang ng mayninyan wa apan-gagad sang Almasi na kanatun Tagallang, awgaid yang pyapangagadan nilan yang sarili nilan na kallini. Sabap sang mga pyaglaongan nilan na madyaw paningugan amailad nilan yang mga otaw na madari madaa kay tagbi gaid yang katigam. ¹⁹ Awgaid kamo, maskin wain na banwa kya-katigaman ng mga otaw na yamangagad kamo kang Isa Almasi. Agaw, yamasowat ako sabap kamayo. Awgaid adon, karim ko na matigamay kamo sang paginang ng madyaw, awgaid di gao kamo matigam maginang ng maat.

²⁰ Yang Tohan yang pyagasikunan ng kalinaw. Sang di amadogay atabangan nan kamo antak matalo mayo yang Saytan.

Na, kaloyan pa gao kamo ni Isa Almasi na kanatun Tagallang.

²¹ Si Timotiyo na inagad ko sang gawbuk yagasalam kamayo, asta oman silan Lokiyos, Yason aw Sosipatir na mga kapagonawa ko na Yahodi.

²² Si Tirtiyos na pyapagsorat ko sining sorat yagasalam oman kamayo kay lomon mayo yan sang pagpangintoo.

²³ Yagasalam oman kamayo si Gayos na tagtomon ng baay na pya-guyaan ko. Ansini na baay yagakatipon oman yang jamaa Almasihin.

Yagasalam oman kamayo si Irastos na yan yang yagakuput ng sapi sang syodad ng Korinto, aw yang lomon natun na si Kowartos.

²⁴Na, kaloyan pa gao yang kariko mayo ni Isa Almasi na kanatun Tagallang.

Yang Kataposan na Pagpoji sang Tohan

²⁵Na adon, pojiun ta yang Tohan na yan yang makapatigsun sang pag-pangintoo mayo sabap sang Madyaw na Gogodanun makapantag kang Isa Almasi na pyapayapat ko. Yaning Madyaw na Gogodanun yagapakatigam kanatun sang kahanda ng Tohan na wa akatigami sang kadogay ng panahon. ²⁶Awgaid adon mapayag da daw ono yang kahanda nan. Pyapakatigam da yan sang syosorat ng kanabian, aw adon syosogo ng Tohan na way pagsogod aw way kataposan, na apakatigam yaning Madyaw na Gogodanun sang kariko ng manosiya abir ono yang bangsa nilan antak mangintoo aw mangagad silan kanan.

²⁷Agaw adon, sabap kang Isa Almasi pojiun natun yang Tohan taman sa taman! Kay sambok da nan na yamatigam sang kariko. Amin.

Wassalam